

Прилог 1 - Образец за Извештај од самоевалуација

До
Одбор за евалуација
Агенција за квалитет во високото образование
Кеј Димитар Влахов 4,
II-Кат Стара Комерцијална Банка
1000 Скопје

ИЗВЕШТАЈ ОД САМОЕВАЛУАЦИЈА

Податоци за високообразовната установа	
Назив	ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ „БЛАЖЕ КОНЕСКИ“
Седиште	БУЛ. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ 9А, 1000 СКОПЈЕ
Контакт информации	+389 (02) 3240401, DEKANAT@FLF.UKIM.EDU.MK
Овластено лице на установата (име и презиме, службени контакт информации)	ПРОФ. Д-Р ВЛАДИМИР МАТИНОВСКИ, ДЕКАН, DEKANFLF@FLF.UKIM.EDU.MK
Координатор за надворешна евалуација на установата (име и презиме, службени контакт информации)	
Основ за надворешната евалуација	☐ Годишен план ☒ Барање на високообразовната установа ☐ Барање на Националниот Совет за високо образование и научно-истражувачка дејност ☐ Барање на министерот надлежен за високото образование
Период за кој се однесува извештајот	2019-2024
Одлука за формирање на стручната комисија (број на одлука и датум)	02-2048/2 од 20.11.2023 година
Дали беше поднесен приговор на составот на стручната комисија за надворешна евалуација?	НЕ

Место, датум

овластено лице на установата
(потпис)

Упатство за пополнување

Сите делови од Извештајот треба да бидат пополнети точно и во овој образец. Установата ги пополнува содржините означени во бела боја во долунаведените табели. За точноста на информациите одговорност сноси одговорното лице на установата.

Извештајот се доставува **на англиски јазик**. Установата може да поднесе и дополнителна верзија на македонски јазик и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија.

За пополнување на пријавата се користи фонт Arial Narrow, големина 10, без закосување (italic) или подвлекување (underline), со единичен (single) проред.

Објаснувањето за исполнетоста на индикаторите за стандардите за квалитет **не треба да биде подолго од една страница** по индикатор во овој образец.

За сите индикатори се прикажуваат информации, акти и други релевантни информации за последните **пет години**. Во стандардите 2, 3, 5 и 6 се оценува исполнетоста на индикаторите **за секоја студиска програма** акредитирана на високообразовната установа.

Извештајот и документацијата се доставуваат во електронска форма и во печатена форма во 2 примероци. **За доставувањето во електронска форма, корисно е сите пропратни документи да бидат зачувани во еден фолдер и поврзани со линкови со овој образец. Прилозите односно документацијата за секој индикатор во овој извештај се поврзуваат со линк до конкретниот документ (Word, PDF и сл.). Фолдерот со документите и овој извештај се доставува до Одборот за евалуација. Пример за објаснување на исполнетост на индикатор и линкови до прилози е наведен на крајот на овој образец (Пример 2).**

Именувањето на документите се врши на следниов начин: Прилог_број на индикатор_објаснување на документот (на пример, Прилог 1.2. Прашалник од спроведени евалуации).

Доколку за еден индикатор се прикачуваат повеќе документи, се применува истото правило со додавање на буква по абецеден редослед за секој дополнителен документ (на пример, Прилог. 1.2.A. Прашалник од спроведени евалуации). Именувањето се користи и во имињата на документите во фолдерот и на прилозите/линковите наведени во овој документ.

При доставувањето на прилозите, установата истите ги зачувува во формат кој овозможува **едноставно користење на опциите за пребарување**. По исклучок, во прилозите може да се доставуваат и скенирани документи само доколку истото е неопходно.

По потреба, покрај доставената документација, исполнетоста на наведените индикатори се проверува за време на посетата на високообразовната установа.

Изјавата за точност и вистинитост на податоците прикажани во Извештајот од самоевалуација се заверува на нотар (пример 1).

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ (ги пополнува високообразовната установа)	
Назив на високообразовната установа	Република Северна Македонија, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“-Скопје
Седиште	бул. Гоце Делчев 9а, 1000 Скопје
Веб страница	www.flf.ukim.mk
Мисија и визија на установата	Мисијата на Филолошкиот факултет е да подготвува стручњаци од областа на филолошките науки; да организира и да развива научна и истражувачка дејност да се грижи за издигнување на наставен и научен подмладок и да организира разни форми на научно и стручно образование; да издава учебници, други учебни помагала, публикации, научни и стручни книги; да работи на издигнување и усовршување на постојните кадри во соработка со други установи и институции; да организира и да учествува на симпозиуми, научни собири и други научни активности; да соработува со сродни наставно-научни институции во земјата и во странство со цел да се организира и упредува наставната и научната дејност на дисциплините што се изучуваат на Факултетот; организира и други форми на наставна и научна работа во рамките на други меѓународни програми и да изведува настава по странски јазици и по македонски јазик на факултетите на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како матичен Факултет за овој вид настава. Визијата на Филолошкиот факултет е да придонесе кон развојот и благосостојбата на општеството преку високо образование во кое новите генерации ќе стекнат, применат и надградат знаења и вештини неопходни за да станат еднакви и конкурентни граѓани во новиот глобален свет. Тоа сметаме дека ќе го постигне преку поттикнување на дух на интелектуална љубопитност, култура на космополитизам преку учење на светските и регионалните јазици и запознавање со нивните култури, како и промовирање на највисоките научно-истражувачки стандарди. На тој начин, ние ќе продолжиме да бидеме расадник на научници, педагози, преведувачи и интелектуалци кои ќе придонесат за развојот на македонскиот јазик, култура и општество преку нивната работа, творештво и дијалог на еднакво рамниште со светот кој не опкружува.
Вид на високообразовна установа (јавна, приватно-јавна непрофитна установа и приватна непрофитна установа)	Јавна високообразовна установа
Податоци за последната акредитација на установата и студиските програми на прв, втор и трет циклус на студии	Акредитирани студиски програми од прв циклус на студии: - Решение за акредитација на студиската програма Македонски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-383/6 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-339/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-361/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Албански јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-353/8 од 4.12.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Турски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-378/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Турски јазик и книжевност – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-379/7 од 18.10.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-380/6 од 15.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-377/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Шпански јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-373/7 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-376/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Руски јазик – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-358/7 од 18.10.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Руски јазик – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-357/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Чешки јазик – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-374/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Полски јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-359/6 од 5.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Словенечки јазик и книжевност – преведувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-381/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Славистички студии – руски, полски, чешки и словенечки јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-356/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Германски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-354/7 од 22.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Германски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-355/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Англиски јазик и книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-348/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Англиски јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-349/8 од 4.12.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Општа и компаративна книжевност – наставна насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-360/6 од 5.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Општа и компаративна книжевност – културолошка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-382/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Преведување и толкување – толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-375/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Италијански јазик и книжевност – преведувачко-толкувачка насока од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-352/7 од 10.8.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Применети странски јазици – англиски, француски, германски, италијански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-685/7 од 5.4.2023 година.

Акредитирани студиски програми од **втор циклус** на студии:

- Решение за акредитација на студиската програма Македонски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-362/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Македонска книжевност и култура од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-342/6 од 11.9.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – Романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-363/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – албански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-365/9 од 30.1.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-364/7 од 18.10.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – англиски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-330/7 од 18.10.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – славистика и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-343/9 од 19.3.2024 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – романистика и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-345/8 од 24.11.2023 година.

- Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – албанска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр.

	08-368/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – германска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-372/6 од 15.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – англиска книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-367/6 од 15.9.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност и културолошки студии – општа и компаративна книжевност и културолошки студии од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-369/7 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Конференциско толкување (избор на еден јазик) од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-366/13 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Конференциско толкување (избор на два јазика) од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-366/14 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Дидактика и методика на наставата по германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-371/6 од 15.9.2023 година. Акредитирани студиски програми од трет циклус на студии: - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – англиски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-328/9 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-337/8 од 26.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – албански јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-325/6 од 6.12.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик –
--	--

	славистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-327/9 од 26.2.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – романистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-326/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – албанска книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-333/6 од 6.12.2023 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – славистика од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-335/9 од 19.3.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – општа и компаративна книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-334/9 од 30.1.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за јазик – германски јазик од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-329/9 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Наука за книжевност – германска книжевност од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-338/6 од 22.5.2024 година. - Решение за акредитација на студиската програма Македонистика – македонска книжевност и култура од Агенцијата за квалитет на високото образование, Одбор за акредитација на високото образование, бр. 08-17/6 од 22.5.2024 година.
Број на вработени лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност	Број на наставно - научен, наставно-стручен и соработнички кадар (јуни 2024 година): 105, од тоа: - редовни професори - 62 - вонредни професори - 22 - доценти - 4 - виши лектори - 11 - лектори - 3 - асистенти - 3
Број на студенти во последната учебна година, по циклус на студии	● Вкупен број на запишани студенти на 1 циклус во учебна 2023/2024: 243. ● Вкупен број на запишани студенти на 2 циклус во учебна 2023/2024: 23. ● Вкупен број на запишани студенти на 3 циклус во учебна 2023/2024: 1. (Филолошкиот факултет навреме ја достави

	целокупната документација за редовна реакредитација на студиските програми од трет циклус студии, но не ги доби навреме решенијата за акредитација и решенијата за почеток со работа)
Објаснете го накратко развојот на вашата установа (не подолго од 1 страница)	Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е високообразовна, научна и јавна установа од областа на филолошките науки. Основан е со закон на Владата на РП Македонија за организирање на Универзитет во Скопје во 1945 година и со посебно Решение во 1946 година, а првите предавања се одржани на 16 декември 1946 година. Први наставници на факултетот (тогаш Филозофски факултет) беа Блаже Конески, Михаил Петрушевски, Харалампие Поленаковиќ, Ѓорѓи Шоптрајанов, Љубен Лапе. Тие ја сочинуваа Основачката комисија и заедно со неколкуте поканети истакнати кадри од универзитетите во Белград, Загреб и Љубљана, беа основното јадро на првиот Наставно-научен совет на факултетот, со првиот декан д-р Михаил Петрушевски и продекан д-р Фран Петре, на два отсека, Филозофскиот и Природно-математичкиот. Во 1974 година Филолошкиот Факултет се конституира како посебен факултет, со формирањето на два одделни факултети – Филозофскиот и Филолошкиот. Ценејќи ги заслугите на академик Блаже Конески, како еден од основачите на Факултетот, а и неговиот целокупен придонес во развојот на Филолошкиот факултет, на македонистиката и на македонската наука воопшто, Наставно-научниот совет на 26 март 1997 година, едногласно донесе одлука факултет да го носи неговото име и да се вика Филолошки факултет „Блаже Конески“.
Кои се вашите клучни институционални капацитети? (не подолго од 1 страница)	Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ е препознатлив по: - Компетентен и квалитетен наставно-научен кадар; - Континуирана политика за стручно усовршување и развој на академскиот потенцијал за изведување на наставно-научната и истражувачката дејност; - Современи студиски програми на прв, втор и трет циклуси студии, кои се компатибилни со програмите на еминентни светски универзитети; - Опременост со современи лаборатории за превод и толкување; - Наставен кадар, од кој дел е препознатлив и пошироко во државата преку своите книжевни дела и книжевни студии, како и учество во културни настани во земјата и странство; - Бројни склучени меморандуми и договори за соработка со образовни и сродни институции од странство; - Организирање на голем број активности и настани поврзани со наставната, научната дејност на факултетот и интердисциплинарни настани со вклученост на други факултети и институции; - Интензивна соработка со студентите на научноистражувачки и креативни настани; - Издавачка дејност која се повеќе се развива во областа на филолошките науки.
Во кои области/прашања/стандарди/индикатори вашата установа постигна најголем напредок во последните пет години? (не подолго од 1 страница)	Во последните пет години, најголем напредок е постигнат во стандардите 5, 6, 8 и 9. Имено, во однос на стандард 5: - Комисијата за унапредување на наставата при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје, спроведе серија работилници и трибини, на кои се дискутираа различни аспекти од наставата. - Беа воведени повеќе иновативни методи во наставата по

	повеќе предмети (подетални информации се наведени во стандардот 5). - Голем дел од наставниот кадар учествуваше во факултетскиот проект „Психосоцијална поддршка на наставниците и на студентите од Филолошкиот факултет во услови на пандемија“. Проектот траеше во текот на 2020-21 година, а целта беше на наставниот кадар и на студентите да им се понуди психосоцијална поддршка за време на пандемијата со Ковид-19. Со наставниците работеше и клинички психолог. - Во рамки на ERASMUS+ програмата беа спроведени неколку проекти. меѓу кои за учење на италијанскиот јазик како странски. Во врска со стандардот 6, голем број студенти се вклучени во различни научно-истражувачки и креативни проекти. Примери за проекти со вклучено учество на студенти во последниве пет години: - проектот ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav. - проектот „Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по англиски јазик со имплементирање на ЗЕРПЈ“; - проект Comparing Confidence and Trust Online and Offline. (NEWS4SEE) DAAD project; - проект Воведување на идните филолози во сферата на медиумската писменост; - проектот “ReTrans – Working with Interpreters in Refugee Transit Zones” (2022 – 2024) is funded by the European Union (Project reference: 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753); - проектот Термини и термиолошки изрази поврзани со пандемијата на Ковид-19 во македонскиот, во францускиот и во италијанскиот јазик; - проектот „Les langues, les littératures et les cultures romanes et slaves en contact et en divergence (n°81/1-17-8-01)“. - Освен споменатите, студенти учествуваа и во многу други проекти, со различни активности, како на пример преведувачки работилници за поезија и, проза, пишување хаику поезија, и сл. - Во октомври 2023 година, обезбедена е просторија наменета за активностите на Факултетското студентско собрание. Во однос на стандардот 8 - информирање на јавност, во последниве две години, Филолошкиот факултет во голема мера ја интензивираше својата активност за информирање на медиумите и јавноста за вон-наставните настани што се организираат, како конференции, семинари, драмски активности, трибини, промоции и слично. Во рамки на стандардот 9, Филолошкиот факултет склучи голем број меморандуми за соработка со високообразовни институции од странство, а го зголеми и своето учество во COST акциите и во CEEPUS мрежите, иницирајќи и нова CEEPUS мрежа. Најголеми предизвици: - Намалениот број студенти на студиските програми на Филолошкиот
--	--

Кои се вашите најголеми предизвици и недостатоци? (не подолго од 1 страница)	факултет; - Неповолни демографски трендови во земјата; - Зголемена и делумно нелојална конкуренција; - Заминувањето на младите луѓе да студираат и/или работат во странство; - Отсуство на посериозна финансиска поддршка на науката; - Гломазен, бавен и некогаш неконзистентен систем на акредитирање студиски програми; - Недоволни алтернативни можности за финансирање и стпендирање на студирањето на втор и трет циклус студии; - Тешко наоѓање на некои кадри кои се потребни за непречено функционирање на институцијата, како информатичари или технички лица за одржување на опремата. - Недоволно обезбедување пристап до бази на научни списанија. Меѓу недостатоците може да се издвојат следниве аспекти: - Недостиг на акти и протоколи за различни аспекти на активностите на установата, како што е акт за регулирање на политиката на квалитет, акт за формирање на тело надлежно за развој и имплементација на политиката на обезбедување на квалитет, акт со кој се регулира професионалниот развој на наставниот кадар итн. - Нерамномерно оптоварен со настава наставно-научен кадар; - Недоволен број објавени трудови во влијателни научни списанија и недоволна нивна цитираност; - Голем број студиски програми со мал број студенти.
---	--

2. СТАНДАРДИ И ИНДИКАТОРИ ЗА КВАЛИТЕТ

Стандард 1

СТАНДАРД 1: ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ КВАЛИТЕТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
1.1. Установата има политика за обезбедување на квалитет која е објавена и јавно достапна. Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје континуирано превзема активности за да обезбеди квалитет, во што спаѓа организирање работилници, семинари, трибини, како и дизајнирање наставни програми што ги следат трендовите на водечките хуманистички факултети во светот. Филолошкиот факултет нема донесено акт за регулирање на политиката на квалитет. До донесување на посебен акт во кој Факултетот ќе ја нормира својата посветеност и во кој ќе бидат дефинирани целите, правилата и принципите на кои се темели политиката на квалитет, како и активностите кои што ќе се превземаат за нивно остварување се базира на актите на Универзитетот.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирана политиката на квалитет; Линк до објава на веб страна.
Прилози -Закон за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр. 82/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.178/2021); -Правилник за стандардите и постапката за надворешна евалуација исамоевалуација (Службен весник на	

Република Северна Македонија бр. 153/2022);
 -Статут на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 425/2019);
 -Статут на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 456/2019);
 -Правилник за обезбедување квалитет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр.674/2024);
 - Стратегија за обезбедување квалитет на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (2024 – 2029);
 - Упатство за самовалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и неговите единици (Универзитетски гласник бр.674/2024)

1.2. Установата има ефикасен и логичен систем за обезбедување на квалитет на образованието. Таа користи различни алатки за оценка и унапредување на квалитетот на образованието и редовно спроведува евалуација која ги опфаќа предметите, наставниот кадар, работата на помошните/студентски служби и општото ниво на задоволство во текот на студиите. Активностите се спроведуваат врз база на утврден календар на активности.

Информација за алатките кои се користат за оценка и унапредување на квалитетот на високото образование (период на оценка, пристап итн.);
 Прашалник од сите спроведени самовалуации или друга алатка која се користи за самовалуација;
 Годишен календар на активности поврзани со обезбедувањето на квалитет.

Во академската 2023/24 година, на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје се спроведе систем на анкетање на студентите во врска со предметите што ги слушаа во зимскиот и летниот семестар од таа тековна година, анкетање на наставниот кадар и анкетање на стручно-административниот кадар во врска со условите за работа. Анкетите се спроведуваа во текот на јуни 2024 година. Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ како една од единиците на УКИМ, исто така ја спроведе оваа анкета.

Анкетите за студентите вклучуваа прашања во врска со следните параметри: обезбеденост на материјал за учење и полагање на предметот, навремено доаѓање на часови, користење различни техники за континуирано оценување, како работа на проектни задачи, вежби, симулации, студии на случај и др., објективност и транспарентност во наставата и оценувањето, достапност за консултации, одговарање на е-мејл пораки во разумен временски период, како и присуство на студентите на наставата. Оценувањето се движи на скалата од 5 (целосно се согласувам) до 1 (воопшто не се согласувам).

Прашањата за наставниот и стручно-административниот кадар се однесуваат на просторните услови, обезбедување адекватна опрема и потрошен материјал, хигиенски услови, непостоење дискриминација, навремено решавање на проблемите и слично, а за наставниот кадар дополнително се дава можност да одговораат и на прашања во врска со можностите за усовршување, учество на конференции, пристап до електронски бази, учество во процесот на одлучување.

Анкетите се спроведени преку системот за анкетање на следниов линк: anketi.ukim.mk.

На Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, во зимскиот семестар 2023-24 година, студентите беа вклучени во оценување на квалитетот на наставнообразовниот процес преку анкетен прашалник што го изработи Филолошкиот факултет. Прибирањето на податоците се спроведуваше преку прашалник што се дистрибуираше до студентите. Со цел да се таргетираат студентите кои редовно одат на настава, со цел одговорите да бидат дадени врз основа на реалното искуство од часовите заради поверодостојни резултати, како и со цел примерокот на испитаници да биде поголем, анкетата беше спроведена за време на часовите во текот на последната недела од наставата во зимскиот семестар. Притоа беа анкетирани студентите кои слушаат и задолжителни и изборни предмети од сите четири години на додипломските студии. Во анкетата се опфатени наставниците кои изведуваат настава во набљудуваниот семестар.

Анкетата го утврдува мислењето на студентите за следниве аспекти: 1) Редовност на наставникот, 2) Квалитет на наставата, 3) Ефикасно организирање на часот, 4) Поттикнување на активност, 5) Однос кон студентите, 6) Достапност за консултации, 7) Обезбедување материјали за учење. Секој од овие аспекти е оценуван од страна на студентите на скала од 1 до 5 (1 означува недоволно, а 10 одлично).

На оваа практика ѝ претходеше пилотирање на онлајн апликација наречена *Студентите коментираат*, што ја подготви и спроведе Комисијата за настава во јануари 2021. Повеќе информации за анкетата се достапни на следниот линк: https://coda.io/d/_d_E7zCctFNy/suQB9#luMINZ, а резултатите од првата анкета се достапни тука: https://coda.io/d/_d_E7zCctFNy/2021_sube8#luPmC

Исто така, Комисијата за настава спроведе и неформално истражување за „исклучителни“ наставни практики со цел да се соберат мислењата на студентите во врска со таа тема. Повеќе информации за овој проект, од првичната замисла до конечните резултати се достапни тука: https://coda.io/d/_d_E7zCctFNy/suPdi#luLwM

Прилози

- Анкетите за зимскиот и летниот семестар во учебната 2023/24 година беа спроведени преку: anketi.ukim.mk

1.3. Управата на установата е посветена на развојот и унапредување на квалитетот на образованието. Постои култура на координација и соработка помеѓу засегнатите страни во процесот. Установата поттикнува и обезбедува вклученост на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот.

Конкретни примери и резултати, најдобри практики;
Релевантни извештаи или препораки;
Примери на вклучување на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување на квалитет.

Комисијата за настава на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, која функционираше од 2020-2022 година, спроведе голем број активности во соработка со студентите за подобрување на квалитетот на наставата. Спроведувааше обуки за онлајн алатки што помагаат во наставата, како и неколку панел-дискусии за нови начини на тестирање, оценување, менторирање на студенти кои пишуваат дипломски трудови, како и за наставата по превод, наставата по методика, наставата по книжевност, наставата по јазик и лекторската настава. Комисијата спроведе и проект насловен „Психосоцијална поддршка на наставниците и на студентите на Филолошкиот факултет во услови на пандемија“. Целта на проектот беше да се подготват наставниците и студентите за справување со предизвиците поврзани со менталното здравје, како и да се унапреди квалитетот на наставата и за време на пандемијата и надовр од неа, со оглед на корисноста на разменетите искуства општо и за наставата во живо. Во активностите, што се изведуваа надовр од наставата, беа вклучени и студентите. Конкретни примери за активностите на Комисијата за настава може да се видат на следниот линк:

https://coda.io/d/_d_E7zCctFNy/suwTE#luj3q

2018 до 2023 год. се спроведе Проект за отворање и работење на Франкофонскиот центар за универзитетска успешност ЦУУ на УАФ при УКИМ. Со отворањето на ЦУУ на 27 септември 2018 г. се создаде една франкофонска лабораторија за иновирање во образованието и за научен и културен развој при УКИМ, како и при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје. Основната намена на Центарот за универзитетска успешност е да одговори на франкофонските потреби на студентите и наставниот кадар на УКИМ од типот на: наставни активности по француски јазик, библиотечни и онлајн ресурси на француски јазик за истражувања од научноистражувачки области застапени на УКИМ (право, економија, медицина, природни науки, информатички науки, филозофија, филологија и сл.) Годишното планирање на активностите е насочено кон поттикнување интерес за изучувањето на францускиот јазик и на францускиот јазик во струка во рамки на студиите од различен домен, обезбедување нови дидактички ресурси, воспоставување нови франкофонски контакти не само во рамките на УКИМ туку и во рамките на регионот на централна и источна Европа и пошироко. ЦУУ исто така има за цел: да претставува посредник меѓу академскиот свет и пазарот на трудот за да овозможи дијалог меѓу претприемачката и универзитетската средина и да ги направи подостапни за студентите кои треба да стекнат нови знаења и конкретни вештини; да ги поттикнува иницијативноста и самоангажирањето на студентите овозможувајќи им полесно наоѓање практиканска работа во претпријатија, во установи од основното или средното образование (запознавање на учениците со францускиот јазик), во институции од јавниот или од приватниот сектор; да организира специјализирачки обуки, работилници за конверзација на француски јазик во соработка со други франкофонски или франкофилски институции во земјата; да биде двигател на интеркултуралноста и на универзитетската разноликост општо; да биде место за размена и споделување идеи помеѓу соговорници во рамки на регионалната мрежа на Центрите за универзитетска успешност; средното образование (запознавање на учениците со францускиот јазик), во институции од јавниот или од приватниот сектор; да организира специјализирачки обуки, работилници за конверзација на француски јазик во соработка со други франкофонски или франкофилски институции во земјата; да биде двигател на интеркултуралноста и на универзитетската разноликост општо; да биде место за размена и споделување идеи помеѓу соговорници во рамки на регионалната мрежа на Центрите за универзитетска успешност. Д-р Снежана Петрова и д-р Ирина Бабамова

се координатори на проектот и одговорни лица за Центарот за универзитетска успешност.

Понатаму, на 6 јуни 2023 г. е отворен Франкофонскиот центар за вработливост (Centre d'employabilité francophone CEF - Skopje) на Универзитетската Агенција на Франкофонијата при УКИМ со седиште на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Со отворањето на овој Центар Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ остварува повеќе од дведецениска плодна соработка со Универзитетската агенција на Франкофонијата чија членка стана на 16 декември 2002 г. Овој Центар ќе има за цел да поттикнува вработливост, професионално интегрирање и претприемништво на студентите и на алумните на УКИМ кои може, но и не мора да се служат со францускиот јазик. Како жариште на партнерскиот однос помеѓу Универзитетот и општествено-економската средина, Франкофонскиот центар за вработливост е наменет за обуки, за остварување контакт на научната со пошироката општествена заедница, за менторства насочени кон личниот развој на студентите и на дипломираните, за стекнување трансверзални вештини, за професионална интеграција во општеството, за поттикнување на претприемачкиот дух, за соработка и креативност при работењето, за промовирање на францускиот јазик итн. Овој центар ќе продолжи да соработува со Групата за француски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, како и со амбасадата на Франција во Република Северна Македонија, со Францускиот институт во Скопје, со Здружението на професорите по француски јазик на РМ, кои партнерски соработуваа со УКИМ и во периодот што му претходеше на отворањето на Центарот за универзитетска успешност (CRU Le Très-FLE) во 2018 г. Центарот за вработливост досега ги организирал обуките „Твојата кариера во твои раце!“ (за примена на меки вештини заради искористување на филолошката подготовка на студентите и наставниот кадар од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и на други заинтересирани лица во областа на развој на кариера и вработливост), „Титлување играни и документарни филмови“, итн. (Д-р Снежана Петрова и д-р Ирина Бабамова).

Во продолжение приложуваме и други конкретни примери за вклученост на студентите, работодавците и други релевантни институции/организации во процесот на обезбедување квалитет:

- Соработка на студентите на Културолошки проучувања (македонски јазик) 4 со Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“, Институтот за македонска литература, Националната и универзитетска библиотека „Св. Климент Охридски“ и Македонскиот народен театар (д-р Весна Мојсова-Чепишевска)
- Корпусот од студентскиот проект „Детските народни песни во современ контекст“ поддржан и од Универзитетското студентско собрание и од УКИМ, се користи во рамките на наставата - пример за студентска меѓугенерациска интеракција (д-р Весна Мојсова-Чепишевска)
- Во организација на Франкофонскиот центар за вработливост на УАФ со седиште на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, невладината организација МАТА од Скопје спроведе 30-часовна обука на тема „Твојата кариера во твои раце“ наменета за студенти на УКИМ (д-р Ирина Бабамова)
- Во Франкофонскиот центар за вработливост на Универзитетската агенција на Франкофонијата со седиште на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ се одржа обука (теоретска и практична) за стекнување знаење и вештини за Инкорпорирање во туристичката индустрија, поточно за туристички водич со познавање на некој од романските јазици. Обуката ја следеа 12 учесници од редовите на студентите и наставниот кадар на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Десет учесници, по полагањето соодветни испити, се стекнаа со национална лиценца за туристички водич. (д-р Ирина Бабамова, д-р Снежана Петрова)
- Во Франкофонскиот центар за вработливост на Универзитетската агенција на Франкофонијата со седиште на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ се предвидува обука за титлување филмови и документарци. Обуката можат да ја следат студенти од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ и пошироко. (д-р Снежана Петрова)
- Проектот „Квалитетот на наставата во високото образование“ (2021 г.), поддржан од Фондацијата Отворено општество – Македонија, во кои учествуваме неколку колеги од УКИМ, Независниот академски синдикат и студенти имаше за цел да ги истражи и да ги истакне проблемите со кои се соочува наставно-научниот кадар вработен во јавните високообразовни и научни установи во РСМ и воедно да понуди препораки за клучните чинители во високото образование (како на пример Министерството за образование и наука и менаџментот на универзитетите) со цел надминување на постојните состојби. Проектот беше насочен и кон градење на капацитетите на наставно-научниот кадар, во смисла на препознавање и артикулирање на проблемите со кои оваа група се соочува, како и преку формални работилници наменети за зајакнување на капацитетите на високообразовните институции и нивните

- синдикати како и нивно меѓународно вмрежување. (д-р Мира Бекар) <https://naks.org.mk/publikacii/unapreduvanje-na-kvalitetot-na-visokoto-obrazovanie-studentski-perspektivi/>
- Од академската 2019-2020 наваму, 5 години со ред, во соработка со Здружението на преведувачи и толкувачи на Р.С. Македонија (ЗПРМ) се организира Програма за менторство за сите студенти по преведување и толкување на Факултетот. Преку симулација на автентичен професионален ангажман, на студентите им се нуди можност да дојдат во контакт со искусни колеги, да соработуваат, да учат од нив и одблиску да добијат вистинска слика за сите аспекти на професијата преведувач/толкувач. Во овој период од 5 години во Програма за менторство од вкупно 86 пријавени, биле прифатени 67 студенти, а 54 студенти успешно ја завршиле Програмата. (д-р Соња Китановска-Кимовска)
 - Во мај 2023 година, во соработка со Амбасадата на Кралството Шпанија и средното училиште „Гоце Делчев“ од Куманово, беше организирана средба на средношколците и шпанската писателка Карла Мерино, на којашто средношколците имаа можност најпрво да ја запознаат писателката преку квиз за детали од нејзиниот живот и дело (подготвен од Сања Михајловиќ-Костадиновска и шпанскиот лектор Гиљермо Грасија Сола), а потоа да разговараат со писателката на слободни теми. Активноста имаше за цел да им ја доближи на средношколците што го изучуваат шпанскиот јазик како изборен предмет шпанската култура и да им овозможи средба со роден говорител. (д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска)
 - Erasmus+ Project KA220-HED – 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753 “ReTrans” Целта на двегодишниот проект РеТранс беше да ја подигне свеста кај академската фела и кај надлежните институции за предизвиците и спецификите на толкувањето во контекст на хуманитарната и прекуграничната миграција, како и да придонесе за диверзификација на дидактичките материјали преку развивање разновидни едукативни алатки. (д-р Силвана Симоска)
 - Вклучување на студентите по италијански јазик од преведувачка насока летен семестар 2022/23, на симулација на судење организирано од Polizia postale italiana и Associazione Nazionale Magistrati од Италија за подигање на свеста за заштита на лични податоци, запознавање со италијанскиот судски систем, италијанската регулатива, запознавање со правната терминологија... (м-р Бранка Гривчевска)
 - Во академската 2023/24 вклучување на студентите од трета и четврта година од Катедрата по италијански јазик и книжевност во Универзитетите по италијански јазик, меѓународен натпревар по италијански јазик, наменет за универзитетски студенти кои го изучуваат италијанскиот јазик од целиот свет, организиран од АНИЛС; Меѓународна асоцијација на професори по странски јазик. Во оваа прилика нашите студенти имаа можност да си ги проверат стекнатите знаења, да ги споредат сопствените знаења со нивните вршници од целиот свет. (м-р Бранка Гривчевска, д-р Лучиана Гуидо Шремпф))
 - Соработка со СГУ Гимназија „Никола Карев“ во процесот на отворање на италијанска јазична паралелка од учебната 2021/2022 г. (Катедра за италијански јазик и книжевност)
 - Соработка на институционално ниво со Универзитетот за странци во Перуџа /Италија, во чии рамки секоја година се обезбедуваат најмалку две стипендии за летни курсеви по италијански јазик за студенти и една за обуки на професори. (Катедра за италијански јазик и книжевност)
 - Со концептот на манифестацијата „Денови на македонската литература“, во 2024 година се обезбеди поврзување со колеги од странски универзитети (Љубњана и Нови Сад), што им овозможи поинакви перспективи на нашите студенти за повеќе теми и од наставата, а со вклученоста и на пензионирани професори се овозможи размена на искуства и меѓу актуелниот и поискусниот кадар на Катедрата. (Катедра за македонска книжевност и култура)
 - Соработка со Институтот „Данте Алигиери“ во Скопје со цел промоција на италијанскиот јазик и книжевност. Низ различни форми на соработка (стажирање на студенти во библиотеката на Институтот, учество на студенти во работилници и настани организирани од двете институции итн.) се поттикнува учество на студентите во активности надвор од академската средина и стекнување искуства и вештини кои ги збогатуваат и им отвораат можности за вработување. Во последниве пет години, неколку студенти на катедрата, по завршувањето на своите студии, ја продолжиле соработката со Институтот како наставници по италијански јазик (д-р Руска Ивановска-Наскова)
 - Студентски преведувачки и уметнички работилници во рамки на проектот Italiano-illustrare e tradurre testi italiani на Институтот „Данте Алигиери“ во Скопје, Факултетот за ликовни уметности и Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје (д-р Руска Ивановска-Наскова)
 - Учество на студенти во гласање за наградата Strega за роман на годината во Италија (д-р Руска Ивановска-Наскова)
 - Презентација на активностите во рамките на еТвининг-проектот „Al-Olympics: Bridging Sportsmanship and Digital Innovation“/„ВИ-Олимписки игри: Поврзување на спортскиот дух со дигиталните иновации“ (под менторство на д-р Милена Касапоска-Чадловска и м-р Милена Недевска)

- Работилница за тестирање апликации за изучување на францускиот како странски јазик (д-р Јован Костов, Универзитет Пол-Валери Монпелје 3, Франција); Работилница за креативно пишување (м-р Анита Кузманоска); Работилница за хаику-поезија (д-р Владимир Мартиновски) (Катедра за романски јазици и книжевности) - Соработка на Филолошки факултет со НУБ „Св. Климент Охридски“: (1) Во академската 2023/2024 г. студентите од прва година добија можност за бесплатни членски картички од НУБ и за користење на фондот и читалниците на библиотеката во текот на своите студии. Во просториите на библиотеката беше изведена и дел од наставата со цел запознавање на студентите со оваа важна институција и (2) Во текот на 2023/2024 г. отпочна со реализација проектот „Унапредување на библиотечното работење на Филолошкиот факултет“, во чии рамки беа организирани 5 работилници за библиотекарите на Филолошкиот факултет. Исто така, отпочна процесот на внесување на библиотечниот фонд на Факултетот во системот COBISS со цел тој да биде отворен и полесно достапен за студентите, наставниците и пошироката заедница.	
Прилози	
1.4. Во рамките на установата функционира посебно тело надлежно за развој и имплементација на политиката за обезбедување квалитет.	Акт за формирање на телото; Извештаи од неговата работа или записници од одржаните седници.
Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје прави напори и заложби за обезбедување квалитет во наставата, како што е наведено со конкретни примери во индикаторите во Стандардите 1, 2 и 3. Во однос на тело надлежно за развој и имплементација на политиките за обезбедување квалитет, Филолошкиот факултет нема донесено акти за формирање на такво тело.	
Прилози	
1.5. Установата редовно ги анализира информациите кои произлегуваат од системот за обезбедување на квалитет вклучувајќи ги и статистичките информации и презема мерки за подобрување на студиските програми врз основа на тие информации. Извештајот од самоевалуација е објавен на веб страната на установата.	Извештај од самоевалуациите спроведени во последните пет години; Акциски план или друг релевантен документ за имплементација на заклучоците и/или препораките од самоевалуациите; Линк до извештаи од евалуациите спроведени во последните пет години.
За проценка на квалитетот на вршењето на високообразовната дејност, на управувањето, финансирањето, академските и другите активности Факултетот врши самоевалуација. Самоевалуацијата ја спроведува факултетска комисија составена од 7 члена, од кои 5 се од редот на наставниците и 2 од редот на студентите, како и поткомисии на студиските програми составени од 3 члена, 2 од редот на наставниците и 1 студент. Сегментите кои се опфаќаат со самоевалуацијата се наведени во членовите 356 и 357 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Последната самоевалуација е извршена во 2021 година за периодот 2018/2019 -2020/2021 Претходни самоевалуации се извршени во 2010 година, 2014 година и 2018 година. Линк до Извештајот за самоевалуација: Информации од јавен карактер – Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје (ukim.mk) https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/11/%D0%98%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%A4%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BE%D1%82-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%B6%D0%B5-%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%82-2018-2019-%E2%80%932020-2021.pdf	
Прилози	
1.5.A Извештај за самоевалуација на Филолошки факултет „Блаже Конески“ – Скопје 2018/2019 - 2020/2021	

<https://ff.ukum.mk/wp-content/uploads/2021/11/%D0%98%D0%B7%D0%B2%D0%B5%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%98-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D0%A4%D0%B8%D0%BB%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D1%88%D0%BA%D0%B8%D0%BE%D1%82-%D1%84%D0%B0%D0%BA%D1%83%D0%BB%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%91%D0%BB%D0%B0%D0%B6%D0%B5-%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D1%82-2018-2019-%E2%80%932020-2021.pdf>

1.6. Обезбедувањето на квалитетот во установата претставува континуиран процес кој не завршува со извештајот од надворешната евалуација или со натамошното следење на установата. Препораките од претходната надворешна евалуација се имплементирани. Напредокот постигнат од последната надворешна евалуација е јасно демонстриран. ¹	Извештај од надворешна евалуација од претходниот период; Акциски план; Извештај за преземени мерки и активности за имплементација на Акцискиот план.
---	--

Надворешна евалуација е направена единствено на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје како целина во рамките на Програмата за институционална евалуација (ПИЕ) на Европската асоцијација на универзитети (EAY), која беше спроведена во 2015 година. А, потоа повратна евалуација е реализирана во рамки на Проектот за развој на вештини и поддршка на иновации (SDISP) преку Министерството за образование и наука во 2017 година. Извештајот на повратната евалуација е направен од страна на независен тим на ПИЕ во состав Џорџ Шулц, претседавач Џоана Лијерус, Ленарт Олаусон, Јанис Ветра и Андре Сурсок.

Прилози

1.6.A - Контролен извештај за евалуација, Програма за институционална евалуација на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје, 2017 година
https://ukum.edu.mk/dokumenti_m/samo_ev/NE-2018-UKIM-EN.pdf

Стандард 2

СТАНДАРД 2: КРЕИРАЊЕ, ОДОБРУВАЊЕ И СЛЕДЕЊЕ НА СТУДИСКИТЕ ПРОГРАМИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
2.1. Установата има донесен/и акт/и или правила со кој се уредува постапката за изработка и одобрување на студиските програми за прв, втор и трет циклус на студии (доколку е применливо).	Акт во кој е регулирано прашањето;
Студиските програми на Факултетот на прв, втор и трет циклус студии се акредитирани и се во согласност со важечките законски решенија во Република Северна Македонија. Постапката за изработка и одобрување на студиските програми за прв, втор и трет циклус студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“– Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е регулирана во согласност со членот 145 од Законот за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018, Службен весник на РСМ бр.178/2021 и 58/2024) и другите подзаконски акти со кои се уредува правилата за поднесување и начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма од прв, втор и трет циклус студии од Националниот совет за високо образование и научно-истражувачка дејност и Агенцијата за квалитет на високото образование.	

¹ Овој индикатор ќе биде предмет на оценка по завршувањето на првата надворешна евалуација односно при следната надворешна евалуација на установата.

образование на РСМ.

Постапката за акредитација се спроведува редовно, на пет години, а согласно Упатството започнува една година пред истекот на тековната акредитација на студиската програма/и.

Прилози

2.1.A - Закон за високото образование (Службен весник на РМ бр. 82/2018, Службен весник на РСМ бр.178/2021 и 58/2024) <https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/ZVO-NOV-Sl.vesnik-br.-82-od-8.5.2018.pdf>

2.1.B - Правилник за задолжителните компоненти кои треба да ги поседуваат студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус студии (Службен весник на Република Македонија бр. 25/11)

2.1.B - Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на прв циклус студии

2.1.Г - Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на прв циклус студии

2.1.Д - Упатство за начинот на пополнување на елаборатите за акредитација на студиска програма на прв циклус студии

2.1.Г - Образец за акредитација на студиски програми на прв и втор циклус студии

2.1.E - Образец за акредитација на студиски програми на трет циклус студии

2.2. Содржината на студиските програми кои се изведуваат во установата е добро осмислена и опишана. Таа е релевантна за целта на програмата и постигнување на резултатите од учењето. Целите на предметите се дефинирани и усогласени со исходот на образовниот процес (learning outcome). Студиските програми се изработени во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со академско знаење и вештини, вклучително и такви кои може да бидат преносливи, што значи дека може да влијаат врз нивниот личен развој и може да бидат применети во развојот на нивните идни професии.

Студиска програма (се доставуваат сите студиски програми акредитирани на прв, втор и трет циклус, доколку е применливо и кои се изведувале во последните пет години);

Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми и сите предмети; Опис на утврдените исходи на образовниот процес за сите студиски програми;

Конкретни примери и резултати, најдобри практики.

Факултетот организира студии од трите циклуси на студии:

- прв циклус - додипломски студии во траење од четири години втор циклус-постдипломски,
- втор циклус - магистерски студии (во траење од една година),
- трет циклус студии - докторски студии

Студиските програми се во насока на непречен развој на студентот и овозможуваат студентите да се стекнат со соодветно академско знаење и вештини.

Прв циклус студии:

Во рамки на првиот циклус студии во последните пет години функционираат студиските програми акредитирани во 2018 година и студиските програми акредитирани во 2023 година.

Студиските програми што започнаа да се изведуваат од академската 2018-19 година и по која се вршеа уписи под академски години, заклучно со академската 2022-23 година ги вклучуваат следниве 31 студиска програма:

- Албански јазик и книжевност - наставна насока,
- Албански јазик и книжевност - превод и толкување од македонски на албански јазик и обратно
- Англиски јазик и книжевност - наставна насока
- Англиски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Германски јазик и книжевност - наставна насока
- Германски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Италијански јазик и книжевност - наставна насока
- Италијански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Македонска книжевност и јужнословенски книжевности - наставна насока
- Македонски јазик и јужнословенски јазици - наставна насока

- Словенечки јазик и книжевност - преведувачка насока
- Хрватски јазик и книжевност - преведувачка насока
- Општа и компаративна книжевност - научна насока
- Општа и компаративна книжевност - наставна насока
- ПИТ - преведувачка насока
- ПИТ - толкувачка насока
- Полски јазик и книжевност
- Романски јазик и книжевност
- Руски јазик и книжевност
- Руски јазик и книжевност - наставна насока
- Руски јазик и книжевност - преведувачка насока
- Двојазични славистички студии - руски / полски / чешки
- Турски јазик и книжевност - наставна насока
- Турски јазик и книжевност (немајчин)
- Француски јазик и книжевност - наставна насока
- Француски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност
- Чешки јазик и книжевност
- Чешки јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Шпански јазик и книжевност - наставна насока.
- Шпански јазик и книжевност - преведувачка насока.

По внесените промени во насока на унапредување на студиските програми, првенствено во рамки на структурата на постојните програми и содржината на дел од предметите, беа изработени елаборати што се акредитираа и започнаа да се изведуваат од академската 2023-24 година. Станува збор за следниве 29 студиски програми:

- Албански јазик и книжевност - наставна насока,
- Албански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Англиски јазик и книжевност - наставна насока
- Англиски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Германски јазик и книжевност - наставна насока
- Германски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Италијански јазик и книжевност - наставна насока
- Италијански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Македонска книжевност и култура - наставна насока
- Македонска книжевност и култура - културолошка насока
- Македонски јазик и книжевност - наставна насока
- Општа и компаративна книжевност - културолошка насока
- Општа и компаративна книжевност - наставна насока
- ПИТ - преведувачка насока
- ПИТ - толкувачка насока
- Полски јазик и книжевност - преведувачка насока
- Применети странски јазици
- Романски јазик и книжевност - преведувачка насока
- Руски јазик - наставна насока
- Руски јазик - преведувачка насока
- Славистички студии - руски полски чешки словенечки
- Словенечки јазик и книжевност - преведувачка насока
- Турски јазик и книжевност - културолошка насока
- Турски јазик и книжевност - наставна насока
- Француски јазик и книжевност - наставна насока
- Француски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока
- Француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност
- Чешки јазик и книжевност
- Шпански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока

Втор циклус на студии

На вториот циклус студии на Филолошкиот факултет има 17 студиски програми. Тоа се:

- Македонски јазик
- Македонска книжевност и култура
- Наука за јазик - славистика
- Наука за јазик - романистика
- Наука за јазик - албански јазик
- Наука за јазик - турски јазик
- Наука за јазик - германски јазик
- Наука за јазик - англиски јазик
- Славистика и културолошки студии
- Наука за книжевност и културолошки студии - романистика
- Албанска книжевност и културолошки студии
- Турска книжевност и културолошки студии
- Германска книжевност и културолошки студии
- Англиска книжевност и културолошки студии
- Општа и компаративна книжевност
- Конференциско толкување
- Дидактика и методика на наставата по германски јазик

Содржината на студиските програми на кои се изведуваат на Филолошкиот факултет имаат јасен фокус да му им обезбедат на студентите знаења и вештини што се соодветни на профилот на соодветната студиска програма и звањето со кое се стекнува по завршување на студиите. Во рамки на предметните програми, наведени се целите на секој предмет, како и содржината на предметната програма, вклучително и компетенциите со кои се стекнуваат студентите. Исто така, секоја предметна програма вклучува методи на настава и на оценување, како и потребната основна и дополнителна литература за соодветниот предмет.

Содржината на студиските програми е достапна во елаборатите дадени во прилог на овој Извештај.

Прилози

Сите студиски програми за прв циклус студии акредитирани во 2018 година се достапни на следниов линк:
<https://fif.ukim.mk/studii/prv-ciklus/>

- 2.2.2.A.B - Албански јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.B.G - Англиски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.D.F - Германски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.E.J - Италијански јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.3 - Македонска книжевност и јужнословенски книжевности_прв циклус 2018 (наставна насока)
- 2.2.2.S - Македонски јазик и јужнословенски јазици_прв циклус 2018 (наставна насока)
- 2.2.2.I - Словенечки јазик и книжевност_прв циклус 2018 (преведувачка насока)
- 2.2.2.J - Хрватски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (преведувачка насока)
- 2.2.2.K.L - Општа и компаративна книжевност_прв циклус 2018 (научна и наставна насока)
- 2.2.2.L.M - ПИТ_прв циклус 2018 (преведувачка и толкувачка насока)
- 2.2.2.H - Полски јазик и книжевност_прв циклус 2018
- 2.2.2.H - Романски јазик и книжевност_прв циклус 2018
- 2.2.2.O.P.P - Руски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (филолог, наставна и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.C - Двојазични славистички студии_прв циклус 2018 (руски / полски / чешки)
- 2.2.2.T.K - Турски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна насока и немајчин)
- 2.2.2.Y.F.X - Француски јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна, преведувачко-толкувачка насока и двопредметна со романски)
- 2.2.2.C.C - Чешки јазик и книжевност_прв циклус 2018 (филолог и преведувачко-толкувачка насока)
- 2.2.2.C.S - Шпански јазик и книжевност_прв циклус 2018 (наставна и преведувачка насока)

Сите студиски програми за прв циклус студии акредитирани во 2023 година се достапни на следниов линк:
<https://fif.ukim.mk/akreditacija-2023/>

- 2.2.1.A - Албански јазик и книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
- 2.2.1.B - Албански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023

2.2.1.B - Англиски јазик и книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.G - Англиски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.D - Германски јазик и книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.F - Германски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.E - Италијански јазик и книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Ж - Италијански јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.З - Македонска книжевност и култура - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.S - Македонска книжевност и култура-КУЛТУРОЛОШКА НАСОКА- Елаборат за прв циклус 2023
 2.2.1.И - Македонски јазик и книжевност - ПРВ циклус - ОА 2023
 2.2.1.J - Општа и компаративна книжевност - културолошка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.K - Општа и компаративна книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Л - ПИТ - преведувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Љ - ПИТ - толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.M - Полски јазик и книжевност - преведувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.H - Применети странски јазици - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Њ - Романски јазик и книжевност - преведувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.O - Руски јазик - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.П - Руски јазик - преведувачка насока - Елаборат за прв циклус - ноември ОА 2023
 2.2.1.P - Славистички студии - руски полски чешки словенечки - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.C - Словенечки јазик и книжевност - преведувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.T - Турски јазик и книжевност - културолошка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.K - Турски јазик и книжевност - наставна насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Y - Француски јазик и книжевност - НАСТАВНА НАСОКА Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.F - Француски јазик и книжевност - преведувачко-толкувачка насока - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.X - Француски јазик и книжевност со романски јазик и книжевност - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Ц - Чешки јазик и книжевност - Елаборат за прв циклус - ОА 2023
 2.2.1.Ч - Шпански јазик и книжевност - ПИТ НАСОКА Елаборат за прв циклус - ОА 2023

Сите студиски програми за втор циклус студии акредитирани во 2023 година се достапни на следниов линк:

<https://ff.ukim.mk/studii/vtor-ciklus/>

Македонски јазик - втор циклус-2023

Македонска книжевност и култура - втор циклус-2023

Наука за јазик - славистика - втор циклус-2023

Наука за јазик - романистика - втор циклус-2023

Наука за јазик - албански јазик - втор циклус-2023

Наука за јазик - германски јазик - втор циклус-2023

Наука за јазик - англиски јазик - втор циклус-2023

Славистика и културолошки студии - втор циклус-2023

Наука за книжевност и културолошки студии - романистика - втор циклус-2023

Албанска книжевност и културолошки студии - втор циклус-2023

Турска книжевност и културолошки студии - втор циклус-2023

Германска книжевност и културолошки студии - втор циклус-2023

Англиска книжевност и културолошки студии - втор циклус-2023

Општа и компаративна книжевност

Конференциско толкување

Дидактика и методика на наставата по германски јазик

2.3. Студиските програми одговараат на развојните потреби на општеството и економијата.	на и	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки.
---	------	--

Студиските програми на Филолошкиот факултет се подготвени врз основа на потребите на општеството во однос на пазарот на труд, како и глобалните трендови во развојот на технологијата и бизнисот. Тие се моделирани и во дослук со соодветни студиски програми на светски еминентни универзитети. Со тоа, тие ги подготвуваат студентите за потребите на македонскиот јавен и проватен сектор. Ова, пред сè, се однесува на подготовката на наставници што може да предаваат македонски јазик и странски јазици во основните и средните училишта, како и

во приватните училишта во земјава, како и подготовка на преведувачи за потребите на државните институции и приватниот сектор. Освен овие два главни профила, студиските програми на Филолошкиот факултет ги подготвуваат студентите и за бројни други работни места на кои е потребно да се знае јазик, да се комуницира со јавноста, да се развиваат високи нивоа на усно и писмено изразување, да се има организациски способности, да се анализираат различни видови дискурс.

На Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ постои и Одбор за соработка и доверба со јавноста, во кој членуваат претставници на основачот и релевантни претставници на деловната заедница од делокругот на студиските програми.

Во процесот на акредитација и реакредитација на студиските програми, Одборот за соработка и доверба со јавноста дава мислење за подобноста на студиските програми на развојните потреби на општеството и економијата. Сите студиски програми на прв циклус, на втор и на трет циклус студии за акредитацијата 2018 и акредитацијата 2023 година имаат добиено позитивно мислење од страна на Одборот за соработка и доверба со јавноста.

Прилози

2.4. Студиските програми се изработуваат/ревидираат во соработка со студентите и другите релевантни носители на интереси (деловна заедница, државни органи и други организации). Прибраните информации се анализираат, а програмата се прилагодува со цел да се избегне нејзино застарување. Процесот создава ефикасна средина за учење и поддршка на студентите.	Конкретни примери и резултати за соработка со студентите и другите носители на интереси, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки; Записници од одржани средби со студентите и другите учесници во процесот во функција на измена на студиските програми;
---	---

Во рамките на подготовките за Акредитацијата 2023, Комисијата за настава подготви прашалници за додипломци и дипломирани студенти со цел да се утврдат проблематичните зони во студирањето и да се подобрат програмите во иднина. Поради сплет на околности, прашалниците не беа администрирани, но се подготвени за следната акредитација. Погледнете го прашалникот за додипломци: <https://forms.gle/CTAEfuW8o1mM1GLZ8> и тој за дипломирани студенти: <https://forms.gle/iEmCpEpLwjiGQjiC9>

Прилози

2.5. Студиските програми користат надворешна експертиза и референци. Програмата е усогласена со најдобрите странски практики и искуства.	Предметни програми (силабуси) за сите студиски програми (со прикажана основна и дополнителна литература); Листа на надворешни/странски наставници или експерти кои се вклучени во студиските програми во последните пет години. Конкретни примери на усогласеност на студиските програми со најдобрите странски практики и искуства.
--	--

Студиските програми се изработуваат така што се зема предвид усогласување со програми во соодветната област на еминентни универзитети во Европа, но и пошироко. При дизајнирање на сите студиски програми се прават напори да се земат предвид и да се приспособат на локалните услови позитивните искуства од реномирани универзитети, во смисла на предмети и проблематики кои се изучуваат, како и инклузивни и интерактивни наставни методологии. При најновата акредитација се водеше сметка за реформирање и усовршување за да се постигне понуда на знаења и компетенции потребни на националниот но и странскиот пазар на труд, со напори да се дојде до компатибилност со соодветни студиски програми во светот, како и за оптимално искористување на спецификите наставниот кадар за преднос на знаењата.

Надворешната експертиза и референци е запазена првенствено преку вклучување на надворешни странски наставници или експерти во изведување на одделни курсеви во рамки на наставната програма. Во последните 5 години во изведување на студиските програми, на покана на Филолошкиот факултет, 127 надворешни/странски наставници или експерти биле вклучени во реализацијата на студиските програми во изминатите пет академски години.

Сите акредитирани студиски програми од прв, втор и трет циклус студии се усогласени со современите светски трендови и нивната структура е компатибилна со странски високообразовни институции, особено во рамките на европскиот образовен простор.

Овие информации се достапни во елаборатите за акредитација/реакредитација на секоја студиска програма

прикажани во точка 18. Усогласеност на студиската програма со единствениот европски простор за високо образование и споредливост со програмите на европски високообразовни институции

Прилози

Список на визитинг наставници (2019-2014)

Сите елаборати на студиските програми се дадени во прилог 2.2.

2.6. Студиските програми јасно го дефинираат целокупниот очекуван работен ангажман на студентот и вклучуваат добро структурирани надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии). Оптоварувањето овозможува студентот да учествува во надворешни активности за време на студиите. Практичната настава е соодветно валоризирана во оптоварувањето и нејзината реализација редовно се следи.	Приказ на очекуваното оптоварување на студентите (за сите студиски програми прикажано во број на часови (настава, часови и сл.), ЕКТС и очекувано оптоварување за совладување на предметните програми); Приказ за вклучувањето на практична настава во предметните односно студиските програми; Извештај за реализирана практична настава и надворешни активности (обуки, практична работа и други активности кои не се одвиваат во установата, но му овозможуваат на студентот да стекне искуства во областа на неговите студии) во последните пет години за сите студиски програми.
--	---

На Филолошкиот факултет, студиските програми јасно го дефинираат целокупниот работен ангажман на студентот за секој предмет одделно, при што се предвидени и часовите што се одржуваат за настава и вежби, како и предвиденото време за читање, изработување проектни задачи и други активности поврзани со предметот. Системот на студирање е во согласност со Болоњскиот процес и Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), со што оптоварувањето на студентот е соодветно предвидено за секој циклус студии, а с еовозможува и учество во надворешни активности што му овозможуваат да напредува во студирањето. ЕКТС-кредитите се изразени со нумеричка вредност и го претставуваат обемот на работа што студентите треба да го реализираат за да го положат испитот. Во обемот на работа, според предметните програми, и тоа зависно од еден предмет до друг може да варира, се вклучени: предавања, вежби, практична работа, семинари, индивидуална работа, домашно учење, проектни задачи, подготовка на презентации. Во однос на еден семестар, според ЕКТС, 30 кредити се еквивалентни на еден семестар. Во текот на целите студии, за дипломирање, потребно е студентот да има 240 кредити распоредени во четири студиски години (по 60 кредити во една академска година).

Прилози

2.7. Информациите за студиската програма објавени на сајтот на установата кореспондираат со официјалните записи. Информациите се објавени и на јазикот на кој се изведува програмата.	Линк до веб страна каде се објавени наведените информации. ²
---	---

Сите информации за студиските програми на сите три циклуси се објавени на веб страницата на Факултетот и истите кореспондираат со официјалните записи.

Прилози

Линк до веб страницата на Факултетот каде се објавени студиските програми.

за Прв циклус студии: <https://flf.ukim.mk/studii/prv-ciklus/>

за Втор циклус студии: <https://flf.ukim.mk/studii/vtor-ciklus/>

за Трет циклус студии: <https://flf.ukim.mk/studii/tret-ciklus/>

2.8. Високообразовните установи ги следат и периодично да ги ревидираат своите студиски програми со цел истите ги постигнат поставените цели и да ги задоволат потребите на студентите и општествената заедница. Ревизијата е	Извештаи за спроведена настава или информација за следењето на изведувањето на наставата; Индикатори и заклучоци; Приказ на ревидирани студиски програми во последните пет години со информации за природата на измената причините за спроведените промени
---	--

² Стручната комисија може да побара координаторот при АКВО да ги спореди објавените информации со официјалните записи во АКВО.

насосчена кон континуирано подобрување на студиските програми. За активностите кои се планираат или се преземаат врз основа на ревизијата треба да се информираат сите засегнати учесници.	и очекуваните резултати.
Наставата на Филолошкиот факултет се спроведува согласно распоредот на часови што се утврдува пред почетокот на секој семестар и се објавува на веб-сајтот на факултетот. Следењето на редовноста на наставата се одвива преку пополнување на листови за евиденција што наставниот кадар и студентите ги пополнуваат за секој час. Евидентните листови и месечниот извештај за часови што го пополнува секој предметен наставник се доставуваат на крајот од секој месец во Архивата на факултетот. Во текот на летниот семестар 2019-20, како и целата академска 2020-21 и 2021-22 година, наставата се одвиваше онлајн поради пандемијата на Ковид 19, преку платформите Zoom, Microsoft Teams, Google Meet и други соодветни платформи. Во овој период извештаите беа генерирани електронски преку самите платформи, при што извештаите исто така се доставуваа во Архивата. Филолошкиот факултет континуирано ги следи акредитираните студиски програми според кои се одвива наставата. Досега Филолошкиот факултет ги нема ревидирано студиските програми што биле во тек. Но ревизијата се одвива при секои нови акредитации, при што на петгодишен период, студиските програми, како и предметните програми во нивни рамки, се ревидираат, подобруваат и приспособуваат за да бидат во тек со најновите развојни тенденции на план на филолошката наука и настава.	
Прилози	
2.9. Статистичките податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, оценки, број и причини за напуштање на студиите итн.) редовно се следат и системски се анализираат.	Статистички податоци (бројот на предмети кои се реализираат, бројот на студенти, просечни оценки по предмети, број и причини за напуштање на студиите итн.) по академски години за последните пет години.
На Филолошкиот факултет се прибираат статистички податоци поврзани со бројот на запишани, отпишани како и дипломирани студенти, бројот на предмети, просечните оценки по предмет и други релевантни податоци, кои потоа се анализираат и служат за донесување соодветни одлуки. Во последните пет години, Филолошкиот факултет се соочува со намален број студенти, што се должи на повеќе фактори, меѓу кои демографските трендови, миграциите, намалениот интерес за студирање на хуманискичките науки како општ тренд, и други фактори. Бројот на новозапишани студенти на прв циклус студии според години на Филолошкиот факултет е: - во 2019/2020: 327 - во 2020/2021: 234 - во 2021/2022: 292 - во 2022/2023: 247 - во 2023/2024: 243 Бројот на студенти кои ги напуштиле студиите е: 235 во периодот 2019/20, 84 во 2020/21, 70 во 2021/22, 30 во 2022/23 и 6 во 2023/24. Број на дипломирани. - во 2019/2020: 274 - во 2020/2021: 266 - во 2021/2022: 224 - во 2022/2023: 196 - во 2023/2024: 125 Според студиската програма од 2018 година, број на предмети изнесува 1764, додека бројот на предмети во студиската програма од 2023 година изнесува 1456. Бројот на новозапишани студенти на втор циклус студии според години на Филолошкиот факултет е: - во 2019/2020: 22 - во 2020/2021: 43 - во 2021/2022: 21 - во 2022/2023: 21 - во 2023/2024: 23 Број на студенти на втор циклус студии кои магистрираа - во 2019/2020: 15	

- во 2020/2021: 26
- во 2021/2022: 12
- во 2022/2023: 16
- во 2023/2024: 18

Детални статистички податоци се достапни во табелите што се наоѓаат во делот „Прилози“ кон 2.9.

Прилози

Статистички податоци

Просечни оценки по предмети (2019-2024)

Стандард 3

СТАНДАРД 3: УЧЕЊЕ, НАСТАВА И ВРЕДНУВАЊЕ НАСОЧЕНО КОН СТУДЕНТОТ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
3.1. Установата има развиен механизам кој гарантира дека програмите се изведуваат на начин со кој се мотивираат студентите да земат активно учество во креирањето на процесот на учење и дека оценувањето на студентите го отсликува овој процес.	Приказ на системот за изведување на настава на ниво на установа; Акт/правила/стандарди или индикатори за квалитет во наставата; Конкретни примери за активно учество на студентите во процесот на учење.
Активното учество на студентите е гарантирано во содржините на предметните програми (видете ги студиските програми во прилог). Наставниците од нашата институција беа прашани за конкретни активности што ги спроведуваат во насока на активно учество на студентите и од тие сведоштва ги издвојуваме следните главни нишки:	
- учество на студентите во проектни активности, истражувања, дебати, работилници и/или презентации во рамки на наставата (д-р Александра Саржоска, д-р Руска Ивановска-Наскова; д-р Анжела Николовска; д-р Весна Мојсова-Чепишевска; д-р Билјана Наумоска-Саракинска; д-р Лучиана Гуидо Шремпф; д-р Соња Китановска-Кимовска; м-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска; м-р Иван Антоновски, д-р Елисавета Поповска, д-р Славица Велева, д-р Анастасија Ѓурчинова, д-р Јасминка Делова-Силјановска) - употреба на техниките превртена училница (flipped classroom), peer to peer Learning, brainstorming, игра (д-р Јасминка Делова-Силјановска) - интерактивни задачи во рамки на четири предмети од образовната серија Да научиме да држиме настава по германски јазик (Deutsch Lehren Lernen – DLL) на платформата за учење на Институтот „Гете“, каде студентите работат во групи и со поддршка од ментори (концепт на blended learning) (д-р Емина Авдик; д-р Емилија Бојковска) - учество на студенти по методика во организирање часови по сензибилизација со францускиот јазик со учениците од основни училишта (д-р Мира Трајкова, д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова) - учество на студентите во онлајн часови по конверзација со учениците од билингвалните француско-македонски паралелки од СУГС „Орце Николов“ - Скопје (д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова) - учество на студентка од Филолошкиот факултет (Уна Николоска) во улога на сценарист на претстава со учество на 17 средношколци во рамките на проектот ФРАМАКМАНИ (д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова) - студентите по методика во летниот семестар од 2022-2023 година одржуваа часови по англиски јазик за штитениците средношколци од Детско Село (д-р Елена Ончевска Агер) - студентите на методичките предмети беа влучени во креирање авторски наставни материјали и авторски тестови по англиски јазик (д-р Елена Ончевска Агер) - учество на студентите во настан за претставување на знаменитостите на Париз во О.У. „Дане Крапчев“ - Скопје (м-р Анита Кузманоска, д-р Милена Касапоска-Чадловска) - учество на студент во реализација на работилница на француски јазик за ученици од ООУ „Гоце Делчев“ во Прилеп (м-р Милена Недевска) - учество на студенти на тримесечна платена студентска практикантска работа на далечина за потребите на Радио Франс интернационал (RFI) што го објавува Универзитетската агенција на Франкофонијата за	

- Централна и Источна Европа (проф. д-р Ирина Бабамова)
- Во рамките на проектот Eurocar 2 Europe: connaître, apprendre, reconnaître 2 2019-1-BG01-KA201-062521, студиски престој во Софија реализираа две студентки од Филолошки факултет (д-р Мира Трајкова, д-р Јоана Хаџи-Лега Христоска)
 - учество на студенти во преводот од италијански на македонски јазик на збирката раскази „Очи полни со жито“ од Марко Пешетели, <https://ffl.ukim.mk/wp-content/uploads/Oci-polni-zito.pdf> (уредник д-р Александра Саржоска)
 - учество на студенти во преводот на „Сказни“ од Јиржи Волкер и „Стари чешки легенди“ од Алојз Јирасек, за коишто се очекува публикација како самостојни изданија (д-р Јасминка Делова-Силјанова)
 - Студентите од САЈ 6, Група 2 заеднички од англиски јазик преведуваа три сликовници за деца од Џон Класен (2011): I want my hat back, We found a hat и This is not my hat - преводите се подготвени за публикација (д-р Елена Ончевска Агеп)
 - вклучување на студентите од Групата за шпански јазик во подготовка на онлајн промотивен час по шпански јазик за средношколци. Часот беше спроведен со средношколци од училиштето „Гоце Делчев“ од Куманово (д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска)
 - учество на студентите во преводот и промоцијата на книгата „Херојски приказни“ (2020) (д-р Мира Беќар)
 - учество на студентите во работилници за превод на книгата на Џани Родари „Историја на човештвото“. Паралелно со тоа, се организираше и уметничката работилница на којашто студенти од Факултетот за ликовни уметности го илустрираа преведениот текст. Книгата е во печат. (Ладислав Цветковски, Љиљана Узуновиќ и Руска Ивановска-Наскова)
 - по повод јубилејот од 200 години од раѓањето на рускиот писател Ф.М. Достоевски, во 2021 година Катедрата за славистика при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ приготви публикација во која се поместени преводи на помалку познати текстови на Достоевски подготвени од шест студенти. Публикацијата носи наслов Проект Достоевски: 200 години и е достапна на линкот: <https://bit.ly/3BTzIFG>. На промоцијата зборникот се одржа и проекција на видеото „Ракописот на Достоевски“ на Московското калиграфско училиште и беше прикажана видеоекскузија „Москва на Достоевски“. Двете видеа од руски на македонски јазик ги преведоа и ги титлуваа студентите на Катедрата за славистика. (проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева, д-р Наталија Лапаева Ристеска, Андреј Јованчевски)
 - по повод јубилејот од 200 години од раѓањето на рускиот драматург Островски, во 2023 година Катедрата за славистика при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ приготви публикација во која се поместени преводи на текстови подготвени од четворица студенти (Јован Ковачевски, Ана Тодорова, Фросина Милковска и Бранко Ставровски) од студиската група по руски јазик и книжевност, работени под менторство на наставниците од оваа област. Публикацијата носи наслов Проект Островски: 200 години е подготвена за објавување. (проф. д-р Биљана Мирчевска-Бошева, д-р Наталија Лапаева Ристеска, Андреј Јованчевски)
 - учество на студентите во преведувачка работилница, каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Блаже Конески. Плод од работилницата е публикацијата Еден преведувачки опит - Блаже Конески на 14 јазици <https://ffl.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/12/%D0%95%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-14-%D1%98%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8.pdf> (д-р Анастасија Ѓурчинова, д-р Зоран Анчевски и координатори)
 - учество на студентите во преведувачка работилница каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Ацо Шопов. Плод од работилницата е публикацијата Пронајди збор <https://ffl.ukim.mk/studentski-izdanija-2/> (д-р Сања Михајловиќ - Костадиновска, д-р Милан Дамјановски)
 - учество на студентите во преведувањето од француски на македонски јазик на молиерови дела кои им

- послужија како инспирација за модни креации на студентите од ТМФ. (д-р Ирина Бабамова и колеги)
- работилници за книжевно преведување од француски на македонски јазик кои се комплементарни на наставата за студентите од Групата за француски јазик и книжевност и се посветени на преведувањето поетски, прозни или драмски текстови (д-р Ирина Бабамова)
 - учество на студентите на студентска преведувачка работилница за Џејмс Џојс реализирана од Марија Гиревска
 - во рамки на преведувачкиот проект по повод одбележувањето 100 години од раѓањето на Блаже Конески, студентка по француски јазик преведе избор од поезијата на Блаже Конески од македонски на француски јазик. Плод од работилницата е публикацијата Еден преведувачки опит - Блаже Конески на 14 јазици, <https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/12/%D0%95%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-14-%D1%98%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8.pdf> стр. 95-106. (д-р Ирина Бабамова)
 - преведувачка работилница со студентите на коишто мајчин јазик не им е македонскиот, односно им е македонскиот, а студираат македонистика. Како резултат на сработеното, во рамките на манифестацијата „Денови на поезијата“ во „Скопје Сити Мол“ се одржа и настан со активна вклученост на студентите, што беше и во функција на видливост на сработеното, но и на Факултетот, а во фаза на подготовка на печат е и одделна е-публикација во издание на Факултетот. (д-р Весна Мојсова-Чепишевска)
 - преведувачка работилница за македонски, чешки и полски јазик (д-р Јасминка Делова-Силјанова)
 - учество на студентите во проектот „Студентска вечер: Непрочитано писмо“ во рамките на Деновите на македонската литература на Факултетот. Со проектот се поттикна вклученост на студенти од повеќе катедри, продлабочен интерес за македонската книжевност и конкретни книжевни остварувања од различни периоди на книжевниот развој, како и мултимедијално изразување на студентите, што доведе и до поголема видливост на Факултетот пред пошироката јавност. (д-р Трајче Стамески)
 - од 2023-2024, во соработка со ЕУ хаус, Филолошкиот факултет е соорганизатор на конкурсот за млади преведувачи „Вавилон - новата генерација“. За таа цел, од 17 до 21 април 2024 г. во Радожда се одржа студентска преведувачка резиденција. <https://trn.mk/studentskata-rezidencija/%D1%98a-vo-skop-na-vavilon-pova-generacija/%D1%98a/> (проф. д-р Ирина Талевска, проф. д-р Владимир Цветкоски, координатори)
 - учество на студентите во оценување на преводите на колеги (д-р Соња Китановска-Кимовска)
 - учество на студентите во изработка на голем број преведувачки рецензии и преводи на есеи и раскази во рамките на часовите по Преведување од англиски на македонски јазик и обратно кои се објавени во списанијата Окно и Медуза (д-р Румена Бужаровска)
 - учество на студенти во преводот и титлувањето на краткометражните филмови на Минифестивал на француски краткометражни филмови (д-р Милена Касапоска-Чадловска, м-р Милена Недевска)
 - учество на студенти од втор и трет циклус на студии во работилница во рамките на научноистражувачки проект финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје ТЕРМАКФРИТ, Термини и терминологи изрази од доменот на ковид-пандемијата во македонскиот, во францускиот и во италијанскиот јазик (д-р Славица Велева, д-р Ирина Бабамова, д-р Александра Саржоска)
 - учество на студенти од повеќе универзитети во Студентска уметничка пролет, интердисциплинарен годишен проект започнат во 2018 година што ги спојува музиката и различните научни дисциплини како лингвистика, философија, археологија, медицина, книжевност и др. (д-р Мира Беќар)
 - учество на студенти во научноистражувачки проект „Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по англиски јазик со имплементирање на ЗЕРРЈ“, вклучително и на завршна работилница, а дел од студентите и во публикација од проектот (д-р Анжела Николовска, д-р Билјана Наумоска Сараќинска, д-р, Зорица Трајкова Стрезовска, д-р Мира Беќар, д-р Анета Наумоска)
 - учество на студенти во научноистражувачки проект преку превод на анкетен лист, подготовка и изведба на интервјуа со странки, како и во реализација на дидактичките материјали (едукасти, водкасти, подкасти, материјали за обука) | ReTrans (2022-2024, Project reference: 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753), ReTrans | Working with Interpreters in Refugee Transit Zones (retrans-interpreting.com) (д-р Силвана Симоска, д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, проф. Лазар Секуловски (ФДУ))

- во рамките на наставата по Современ француски јазик во петти семестар, студентите се ставаат во улога на туристички водичи и и го презентираат градот Скопје на новоодојдената лекторка од Белгија, Сара Грим (м-р Анита Кузманоска)
- во рамките на манифестацијата „Денови на Франкофонијата“ во организација на Катедрата за романски јазици и книжевности, се одржа работилница за креативно пишување на која ученици од СУГС „Раде Јовчевски Корчагин“ и студенти од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“- Скопје усвојуваа граматички конструкции преку составување инспиративни поетски текстови (м-р Анита Кузманоска)

Прилози

Студиски програми - прв циклус: <https://flf.ukim.mk/studii/prv-ciklus/>

Студиски програми - втор циклус: <https://flf.ukim.mk/studii/vtor-ciklus/>

Студиски програми - трет циклус: <https://flf.ukim.mk/studii/tret-ciklus/>

3.2. Установата ја почитува различноста на студентите и нивните потреби, овозможува флексибилни пристапи на учење. Се користат различни модели на реализација на настава онаму каде е тоа возможно како и мноштво на педагошки методи.

Приказ на реализацијата на наставата за секоја студиска програма одделно; Опис на начините на изведување на наставата за сите студиски програми; Конкретни примери за иновативни методи во изведување на наставата.

- Во рамките на новата акредитирана програма Применети јазици каде е вклучен и италијанскиот јазик, се воведуваат иновативни методи во изучувањето на наставата како на пример: Wordwall и ALMA.tv (<https://www.almaedizioni.it/alma-tv/>). Студентите активно се вклучуваат во наставата и се поттикнуваат нивниот интерес за темата што се обработува. (д-р Александра Саржоска)
- Во рамките на вежбите по предметите од италијанска граматика се користи Wordwall (www.wordwall.net) како алатка за иновативни вежби и активности, како и Youtube (за социолингвистика). (д-р Александра Саржоска)
- Целта на проектот „Осовременување на методите и техниките во наставата по стручен јазик на интердисциплинарни студии по преведување и толкување“ (2019-2020) финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (д-р Милена Саздовска-Пигуловска, проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, проф. д-р Солзица Поповска, проф. д-р Катарина Ѓурчевска Атанасовска, проф. д-р Мирјана Алексоска Чкатроска, проф. д-р Емилија Бојковска, проф. д-р Емина Авдиќ, проф. д-р Ивана Трајановска, доц. д-р Николче Мицкоски, проф. д-р Виолеа Јанушева, виш лектор м-р Сања Гавриловска, Даниела Димовска) е осовременување на наставата по термилолошките предмети на Катедрата за преведување и толкување. Еден од резултатите од проектот е и прирачник со наставни активности.
- Од проектот „Психосоцијална поддршка на наставниците и на студентите од Филолошкиот факултет во услови на пандемија“ произлезе публикацијата „Нови, безбедни простори: Прирачник за наставници од Проектот за психосоцијална поддршка на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ со иновативни наставни практики (Елена Ончевска Агер, Соња Китановска-Кимовска, Искра Тасевска Хаџи-Бошкова, Калина Малеска, Бобан Карапејовски, Елизабета Шелева, Катарина Ѓурчевска Атанасовска, Лидија Танушевска, Солзица Поповска, Руска Ивановска-Наскова, Сања Михајловиќ Костадиновска, Ивана Дуцкиновска, Станислава-Саша Тофоска, Зорица, Трајкова Стрезовска, Владимир Цветкоски и Лина Костарова-Унковска): <https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%BE%D0%B4-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BE%D1%82-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B4%D1%80%D1%88%D0%BA%D0%B0-.pdf>
- Пишување на рефлексивен есеј на часовите по книжевност беше воведен во летниот семестар 2024 година, наспроти вообичаените есеи што претставуваат анализа или критички осврт на едно дело. Целта беше студентите да размислат и да напишат за личното доживување на самиот процес на читање на делата од програмата, како влијаело врз нивните лични перцепции за животни прашања, дали ги сменило, како и за самиот процес на часовите и дискусиите - дали дискусиите за време на часовите им ги смениле или влијаеле врз разбирањето и интерпретацијата на самите дела. (д-р Калина Малеска)
- Методи со кои студентите се поттикнуваат да одговорат на содржината што се обработува на часовите преку лична експресија и со употреба на техники од уметноста, на пр.: актерски сцени и игри, преобмислувања на книжевни дела или случки од наставата, пишување авторски дела, создавање слики, скулптури, видеа и други уметнички перформанси. (д-р Калина Малеска, д-р Елена Ончевска Агер)
- Во рамки на ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for

Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav, подготвени се 83 сценарија (УКИМ 56 сценарија) за учење на италијанскиот јазик како странски. Сценаријата се однесуваат на различни нивоа за учење на италијанскиот како странски, опфаќаат различни функционални стилови и вклучуваат различни видови на вежби (Вкупно: 615 вежби). Истите се поставени на отворена платформа на Универзитетот за странци во Перуџа и активно се користат во рамки на часовите по: историја на италијанскиот јазик и граматика, на италијанскиот јазик (морфологија, лексикологија и социоллингвистика). Благодарение на интерактивните вежби поставени на платформата мудл, студентите имаат исто така можност да ги усвојуваат содржините и самостојно. (д-р Александра Саржоска и колеги)

- Во рамките на изборниот предмет Терминологија на Групата за француски јазик и книжевност, студентите подготвуваа мали термилошки француско-македонски речници преку кои се запознаваа со терминологија од соодветна област (по избор на студентот), со еквивалентната терминологија на македонски јазик, но и со творечкиот предизвик за создавање еквивалент во македонскиот јазик за термин од францускиот јазик. https://issuu.com/nikoloskauna/docs/ribi_finalno_pdf_compressed (д-р Ирина Бабамова)
- Научноистражувачки проект „Детските народни песни во современ контекст“ што беше избран и сега е финансиран преку конкурсот на Универзитетското студентско собрание и УКИМ. Станува збор за единствено истражување од ваков формат и во моментот во фаза на техничка подготовка е и е-публикација со сиот собран и анализиран материјал (најголем корпус од современо теренско истражување за детски фолклор (со студентката Нина Насеска) и научноистражувачка студија, во издание на Факултетот. (д-р Весна Мојсова-Чепишевска)
- Во рамките на наставата по предметот Полска цивилизација и култура (1-4 и 1-6) во соработка со студентите се изработиле: работна верзија на монографски прикази, серија под наслов „Вљубете се во Полска“, како и видеа, за интерна употреба, инспирирани од полската музичка сцена со видео материјал инспириран од нашето, македонско, секојдневие. (д-р Милица Анчевски)
- Во организација на Франкофонскиот центар за универзитетска успешност ЦУУ на УАФ при УКИМ, во соработка со проф. д-р Ирина Бабамова, во 2019 год. се организираа работилници за потготвување за испити. Целта е да се обезбеди напредување, подобрување на знаењата од граматика на францускиот јазик, и помош на франкофоните студенти при повторување на предметните содржини пред испитни сесии, поединечно или во група. (д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова)
- Во организација на Франкофонскиот центар за универзитетска успешност на УАФ при УКИМ, во 2019 год. се организира клуб за франкофонска конверзација со цел подобрување на нивото на познавање на францускиот јазик преку конверзација на тема по избор или веќе работена со студентите. (д-р Снежана Петрова, д-р Ирина Бабамова)
- Се воведуваат иновативни методи како на пример содржини од youtube.com и Oggi in aula од Casa delle lingue edizioni (cdl-edizioni.com), Nuovo Espresso од Alma edizioni (www.almaedizioni.it), Podcast од Loescher (loescher.it), Matdid (matdid.it). Студентите активно се вклучуваат во наставниот процес преку вежби и активности базирани врз видеоприлози со цел да се развива и поттикнува нивниот интерес за темите од наставата и да развијат вештини за ефективно комуницирање на јазикот цел (италијански). (д-р Лучиана Гуидо Шремф)
- Во летниот семестар од учебната 2021-2022 година, во рамките на предметот Книжевност и ликовните уметности беа посетени неколку изложби во Националната галерија на Македонија, Музејот на современата уметност и МКЦ, а студентите пишуваа интерпретативни есеи, со акцент на односот меѓу визуелното и вербалното, применувајќи концепти од теориската литература. (д-р Владимир Мартиновски)
- Студентите од втор циклус студии во рамките на предметот Научната и стручна терминологија во македонскиот јазик, изработија мали термилошки речници од областа на публицистиката и од областа на образованието. (д-р Славица Велева)
- Студентите од четврта година методика на настава на англиската катедра учествуваа во рефлексивни задачи поврзани со набљудуваната/одржаната практична настава во училишта користејќи иновативна веб-апликација која употребува повеќе модели на вештачка интелигенција (д-р Елена Ончевска Агер)
- Во рамки на наставата по конференциско толкување на Мастерот по конференциско толкување, почнувајќи од 2020 година, воведено е користење на дигиталните платформа Zoom со опцијата за конференциско толкување, со што се постигна модернизирање на наставата, овозможување на држењето на наставата и одржувањето на испитите онлајн, како и организирање на виртуелна Педагошката асистенција од SCIC. Воедно, се користат и дигиталните ресурси како што Speech Repository и Knowledge Centre of Interpretation како помагала во наставата. (д-р Милан Дамјаноски)
- Користење дигитални ресурси во наставата по граматика на италијанскиот јазик и информатичка

лингвистика (електронски речници, интерактивни вежби, корпуси, алатки за правење интерактивни вежби, програми за создавање глосари, платформи за споделување материјали, програми за преведување видео материјали) (д-р Руска Ивановска-Наскова) - Изработка на наставно видео Reinventing the AXB task во кое се разработуваат задачи за перцептивна обука за подобрување на изговорот на англискиот јазик при што се користат онлајн речници, интернет апликации и јазични корпуси. Видеото има за цел да помогне на наставниците по англиски јазик полесно да креираат наставни материјали за вежбање на вештината изговор. Истовремено, видеото е корисна алатка за автономно учење за изучувачите на англиски јазик. Во видеото учествуваат студенти при Катедрата за англиски јазик и книжевност кои ја оценуваат корисноста на задачите и степенот на совладување на секоја задача. (д-р Анастасија Киркова-Наскова)	
Прилози	
3.3. Установата редовно врши адаптација на начините на изведување настава. Наставата се темели на интерактивно учење и учење ориентирано кон студентот. Пристапот на учењето е фокусиран на студентот, развојот на неговите вештини и компетенции. Пристапот е интердисциплинарен, базиран на студии на случај (case study) приспособен на циклусот на студии. Студиската програма вклучува и учење базирано на проекти.	Примери на студии на случај кои се користат во наставата, реализирани проекти во наставата или други методи релевантни за студиската програма и сл.; Примери/извештај за следење на наставата и постапување по слабости; Примери на извршена адаптација на начините на изведување на наставата.
Дека наставата се темели на интерактивно учење и е со фокус на студентот илустриравме во рамките на стандардите 3.1 и 3.2. Тоа дека наставата се адаптира на новите околности е прикажано низ истражувачкиот труд Настава во пандемија: Искуства и поуки од истражувањето на ставовите на студентите и на наставниците на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ (д-р Елена Ончевска Агер и д-р Руска Ивановска-Наскова). Во оваа публикација се дава преглед на дигиталните технологии и адаптираните методологии што се користеа на Филолошкиот факултет во текот на пандемијата со КОВИД-19. Воедно, од ова истражување од 2020 год. произлегоа насоки за подобрување на наставата, што доведе до формирање на Комисијата за унапредување на наставата при Филолошкиот факултет, со мандат да постапува по насоките од истражувањето. Работата на таа Комисија е документирана на следниот линк: https://coda.io/d/ d E7zCctFNy/ suioi# lueEv	
Прилози https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2023/08/%D0%9D%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B0-%D0%B2%D0%BE-%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D0%B8%D1%98%D0%B0.pdf	
3.4. Сите кои учествуваат во оценувањето на студентите (наставници, соработници итн.), се запознаени со постојните методи на тестирање и испитување и добиваат поддршка во развивањето на сопствени вештини во ова поле; оценувањето вклучува различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.	Преглед на методите на оценување и испитување на студентите за секој предмет од студиската програма со приказ на различни формални алатки за оценување, лабораториски вежби, задачи, проекти итн.
Во рамки на сите предмети од студиските програми на Филолошкиот факултет се наоѓаат информации за методите на оценување на студентите, вреднување на нивната работа во текот на семестарот и за време на тестовите. Наставниот кадар е запознаен со рамката на оценување, а за секој предмет постои флексибилност за адаптирање на алатките за оценување во согласност со спецификите на конкретниот предмет. Методите за вреднување на знаењето и оценување вклучуваат: крајни тестови, колоквиуми, оценување врз основа на присуство и активност за време на часовите, презентации, домашни задачи, индивидуална работа на студентот, проекти, портфолија, семинарски трудови, есеи, вежби - при што за секој предмет се користи сет алатки за оценување приспособени на материјалот што се изучува во рамки на предметот. Деталните пристапи во оценувањето по секој предмет се презентирани и во Елаборатите за акредитација на секоја студиска програма посебно. Тука може да се види и дека некои од предметите ги изведуваат тимови наставници. Тоа упатува на фактот дека за некои од предметите предвидено е студентите да бидат оценувани од повеќе испитувачи, при што секој сегмент од испитот е во надлежност на различен професор. За секоја студиска програма јавно и трансперантно се презентирани начините на оценување на студентите. Тие се	

достапни во самите студиски програми, кои ги вклучуваат и предметните програми за секој предмет од студиите, вклучително задолжителните и изборните предмети. Достапни се на веб-страницата на факултетот flf.ukim.mk, каде што се наведени и детали во рамки на водичите за студирање. .

Освен овие формални правила, што писмено ја гарантираат разновидноста на пристапите на оценување, секој наставник, на почетокот од наставата, детално ги запознава студентите со начините на изведување на наставата и пристапите во евалуирање на знаењето на студентите. Тие се вклучени во предметните програми (силабуси), каде што освен основните информации, целите, содржината на предметот, референтната литература, се наоѓаат и начините на кои ќе биде изведено оценувањето за конкретниот предмет и кои се елементите кои се вооризираат при сумирање на завршната оцена.

Во врска со добивањето поддршка за развивање вештини на темата оценување, во 2020 год. Комисијата за настава на Филолошки факултет организираше обука за споделување на позитивни практики во областа оценување. Настанот е документиран на следниот линк: https://coda.io/d/_d_E7zCctFNy/su0z#_luZGS

Прилози

Листа на предмети и методи на оценување и испитување на студентите

3.5. Критериумите и методите на вреднување и оценување на студентите се однапред објавени и познати.

Линк до веб страна или друг документ во кој се опишани критериумите и методите на вреднување и оценување.

Во Правилникот за условите на студирање на студиските програми на прв и на втор циклус на студии, како и Водичот за студентите на трет циклус студии на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје јасно наведени и е елборирано кои се начините на оценување, како се пријавува и изведува испитот, кои се испитните рокови, изведување на испитите, поднесување приговори и постапување по нив, комисиско полагање и завршно оценување. Исто така, наведено е и кои се обврските на засегнатите страни во целиот процес на оценување.

Деталните пристапи во оценувањето по секој предмет се презентирани и во Елаборатите за акредитација на секоја студиска програма посебно. Тие се достапни на следните линкови:

<https://flf.ukim.mk/studii/prv-ciklus/>

<https://flf.ukim.mk/studii/vtor-ciklus/> и

<https://flf.ukim.mk/studii/tret-ciklus/>.

Прилози

3.6. Оценувањето им овозможува на студентите да го демонстрираат степенот на постигнати резултати од учењето. Студентите добиваат повратни информации кои, по потреба се поврзани со совети за понатамошниот процесот на учење. Оценувањето се спроведува доследно и праведно за сите студенти, во согласност со постојните процедури. Резултатите ги исполнуваат очекуваните исходи од учењето. Начинот на оценување е прилагоден на целите на предметите. Каде што е возможно, оценувањето се спроведува од страна на повеќе испитувачи.

Просечни оценки постигнати од студентите по предмет за сите студиски програми, по академска година за последните пет години (доколку е применливо); Информација за начинот за доставување на повратни информации до студенти во делот на оценувањето; Конкретни примери на иновативни пристапи во оценувањето; Примери на предмети каде оценувањето се спроведува од повеќе испитувачи.

Примери за иновативни пристапи во наставата:

- полагање со пристап до материјали од курсот (open book exam), на пр. преку анализа на конкретни практични сценарија
- нудење избор во однос на форматот на оценување што студентите го преферираат: на пр. усно или писмено, презентација (индивидуална или во група), итн.
- формативно и/или алтернативно оценување преку континуирано следење, презентации, портфолија

	(вклучително е-портфолија, на пр. на платформата Eduflow), проекти, истражувања, рефлексивни текстови, самооценување, оценување на колеги, квизови, кратки тестови, домашни задачи, практична работа (на пр. хоспитации), итн.
- употреба на ChatGPT за оценување во наставата	
Прилози	
3.7. Во установата постои формална процедура за жалба вклучувајќи и пријава на корупција од студентите на сите видови на студии. Системот е функционален и ефикасен.	Акт во кој е регулирана постапката по жалба од студентите; Акти за спречување на корупцијата на установата; Приказ на поднесени жалби на студенти вклучувајќи и пријави на корупција во последните пет години со процент на позитивно и негативно решени жалби; Приказ на пријави на корупција во установата.
Воспоставен систем и регулатива за постапување по жалби на студенти и пријавување корупција. Системот и процедурите за поднесување на жалби, пријави за корупција ги следи строго поставените процедури и постапки за жалби и пријавување корупција дефинирани во Закон за заштита на укажувачите (Службен весник на Република Македонија бр. 196/2015, 35/2018, и Службен весник на Република Северна Македонија 257/2020); Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор; - а посебно во деталната Процедура за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите - објавени на веб страницата на Факултетот. Согласно овие акти опишана е процедурата за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите, постапката за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите и преземање на мерки за обезбедување и заштите на личните и друг податоци кои се однесуваат на укажувачите и на пријави од укажувачи со примена на прописи за заштита на лични податоци. Досега нема поднесени пријава/жалба.	
Прилози	
- Закон за заштита на укажувачите (Службен весник на Република Македонија бр. 196/2015, 35/2018 и Службен весник на Република Северна Македонија 257/2020). https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD-%D0%B7%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D1%88%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B0-%D0%BD%D0%B0-%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%B8.pdf - Правилник за заштитено внатрешно пријавување во институциите во јавниот сектор https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D1%88%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BE-%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5.pdf - Процедура за прием на пријави од укажувачи, издвојување и обработка на податоците од пријавите https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D0%B4%D1%83%D1%80%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D1%88%D1%82%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BE-%D0%B2%D0%BD%D0%B0%D1%82%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%B2%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-.pdf - Овалестено лице за прием на пријави од укажувачи: https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/07/%D0%9E%D0%B2%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BE-%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B5-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%98%D0%B0%D0%B2%D0%B8-%D0%BE%D0%B4-%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%B6%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%B8.pdf	

Стандард 4

СТАНДАРД 4: ЗАПИШУВАЊЕ И НАПРЕДУВАЊЕ НА СТУДЕНТИТЕ,

ДИПЛОМИ И СЕРТИФИКАТИ

ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
4.1. Високообразовната установа соодветно ги спроведува однапред утврдените и објавени прописи кои ги покриваат сите фази на студирањето, т.е. запишувањето, напредувањето за време на студиите, дипломата и сертификатите. Прописите се јавно достапни. На ниво на Универзитетот во Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и а студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје јасно се уврдуваат условите, критериумите, правата и постапката за запишување и студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус (постдипломски студии), како и на интегрираните студии од првиот и вториот циклус на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. На ниво на Факултетот во Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии (постдипломски студии) на Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје прецизно и детално се образложени и се уредуваат уписните постапки, настава, студентскиот календар, испитниот режим, напредувањето, инклузивно со условите за побрзо напредување, завршувањето на образованието, преминувањата помеѓу студиските програми, повторувањето на семестарот, презапишувањето на предмети, односно условното напредување, продолжувањето на студиите по прекинувањето, паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испитите и другите студиски обврски положени на различни високообразовни установи, видот на исправите кои му се издаваат на студентот врз основа на евиденцијата определена со Законот за високото образование, постапката за заштита на правата на студентите, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето, дисциплинска одговорност и права и должностите на студентите во дисциплинската постапка и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје. Прилози -Правилникот за условите, критериумите, правилата и постапката за запишување и а студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус студии (постдипломски студии) на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/06/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7%D0%B0-%D0%B7%D0%B0%D0%BF%D0%B8%D1%88%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%B8-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B2-%D0%B8-%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80-%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%83%D1%81-%D0%A3%D0%BD%D0%B8%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B1%D1%80-417.pdf -Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии (постдипломски студии) на Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D0%BF%D1%80%D0%B2-%D1%86%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D1%83%D1%81-%D0%B4%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BF%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B8%D0%B8_2021-12-28.pdf	Акт во кој е регулирано прашањето; Линк до веб страна на објавата.
4.2. Установата има развиено функционална постапка и/или алатки за собирање и следење и за напредок на студентот и делува врз основа на добиените информации. Следењето на напредокот на студентите се одвива согласно дефинираните одредби во Законот за високо образование, Одлуката за правила на студирање на прв и втор циклус на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за условите на студирање на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“. Во согласност со наведените прописи, за секој студент се води студенско досие. Системот iknow овозможува електронска евиденција на напредокот на студентите. Прилози	Информација за постоење на соодветни алатки за следење на напредокот на студентот; Доказ дека системот е функционален.

4.3. Високообразовната установа има развиено постапка за признавање на периодите на студирање и претходно учење, што вклучува и признавање на неформалното и формалното учење, на студентите за време на студиите, вклучувајќи и за време на мобилноста на студентите.	Акт во кој е регулирано прашањето; Листа на студенти на кои им е признато неформалното и формалното учење вклучувајќи и за време на мобилноста, за последните пет години.
Во Законот за високото образование и Одлука за правила на студирање на прв циклус студии (додипломски студии) и втор циклус на студии (постдипломски студии) на Универзитет Св. Кирил и Методиј во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ - Скопје подетално се образложени и уредени меѓу другото и преминувањата помеѓу студиските програми, продолжувањето на студиите по прекинувањето, паралелно, интердисциплинарно и индивидуално студирање, признавањето на испитите и другите студиски обврски положени на различни високообразовни установи, органи надлежни за водење на постапките и одлучувањето и други правила поврзани со правата и должностите на студентите на Филолошкиот факултет. За признавање на положени испити по продолжување на прекинати студии доколку за време на прекилот се изменила студиската програма Факултетот има донесено Одлуки со кои се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2009/2010 година со студиските програми од 2013/2014 година, како и на еквивалентните предмети од студиските програми од 2013/2014 година со студиските програми од 2018/2019 година. Студентите запишани на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ по студиските програми од 2009/2010 година, односно заклучно до учебната 2012/2013 година кои од разни причини го прекинале студирањето или го надминале пропишаниот рок за исполнување на обврските од студиската програма можат да ги продолжат студиите по студиските програми од 2013/2014 година како и студентите запишани по студиските програми од 2013/2014 година, односно заклучно до учебната 2017/2018 година можат да ги продолжат студиите по студиските програми од 2018/2019 година. Реализирана мобилност на некоја од програмите за мобилност исто така се евидентира и во студентското досие кое се води за секој студент и таму се евидентираат сите сегашни и претходни образовни активности и мобилности. Постојат посебни процедури и евиденција на пријавите и реализираните мобилности на студентите (посебно Еразмус). Согласно постоечката законска регулатива нема правна обврска за евиденција и признавање на неформалното образование - Факултетот нема евиденција за неформално образование. До учебната 2017/2018 година постоеше законска обврска за задолжителна практична настава и до 2017/2018 истата соодветно се евидентираше и следеше за секој од студентите. По 2017/2018 година Факултетот не води за тоа посебна евиденција и истото не преставува задолжителна обврска за студентите, иако има склучени договори и дава поддршка на студентите во обезбедување на неформално/практично образование.	
Прилози -Линк за Одлука со кои се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2009/2010 година со студиските програми од 2013/2014 година -Линк за Одлука со кои се утврдуваат еквивалентните предмети од студиските програми од 2013/2014 година со студиските програми од 2018/2019 година. -Линк до правилата на Еразмус програмата - https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/ERASMUS_charter_2021-27.pdf - https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/431_charter_mk.pdf https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/Learning%20agreement_studies_guidelines_2021_final.pdf	
<u>Листа на студенти со признато неформално и формално учење</u>	
4.4. По завршувањето на студиите, студентите добиваат документација која ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на успешно завршените студии.	Диплома, уверение и додаток на диплома

Документација е јасна, разбирлива и сеопфатна.

На студентот кој ќе ги изврши сите обврски според студиската програма, врз основа на евиденцијата што се води за него, му се издава уверение за положени испити, диплома и додаток на диплома. Со дипломата се потврдува дека студентот завршил студиска програма од прв, втор, трет циклус и се стекнува со соодветен стручен или научен назив. Составен дел на дипломата е додатокот на дипломата (Diploma Supplement), која ја појаснува стекнатата квалификација, компетенции и резултати од учењето, степенот, содржината и статусот на завршените студии.

Во Законот за високото образование јасно е дефинирана рамката и содржината на дипломата и додатокот на диплома, додека во Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник бр. 102 /2018) пропишана е содржината и формата а дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни исправи (уверение, индекс и студентска легитимација).

Документацијата која ја издава Филолошко-факултет- Скопје е согласно оваа законска регулатива и истата е јасна, сеопфатна и разбирлива.

Прилози

-Закон за високото образование <https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/ZVO-NOV-Sl.vesnik-br.-82-od-8.5.2018.pdf>

- Правилникот за содржината и формата на дипломата, упатството за подготовка на додатокот на дипломата и на другите јавни исправи (Службен весник бр. 102 /2018) <https://www.slvesnik.com.mk/issues/751f8cc071e44013865e3b3401f440a3.pdf>

Стандард 5

СТАНДАРД 5: НАСТАВЕН КАДАР ³	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
5.1. Високообразовната установа обезбедува компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите како и на предвидените наставни предмети.	Биографии на ангажираниот наставен кадар на сите студиски програми во Europass формат (со информации за последните пет години, информации за профилот вклучувајќи завршени циклуси на студии и стекнато звање, податоци за остварена научноистражувачка работа и резултати); Одлуки за избор во звање; Преглед на предмети кои кадарот го предавал во изминатите пет години на сите циклуси на студии на установата (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице).
На Факултетот од наставен кадар се вработени лица избрани во наставно-научно (редовен професор, вонреден професор и доцент), наставно-стручно звање (виш лектор и лектор) и соработничко звање (асистент). Во последните пет учебни години наставата ја реализираат помеѓу 109 и 105 наставници. Сите наставници се вработени со полно работно време и се компетентен наставен кадар за реализација на студиските програми. Квалификациите на наставниот кадар вклучен во изведувањето на студиските програми се соодветни на профилот и концептот на студиите како и на предвидените наставни предмети. Во 2019/2020 година заминале од Факултетот 6 лица, а се вработиле 5 лица, во 2020/2021 заминале 3 лица, а се вработиле 4 лица, во 2021/2022 заминале 2 лица, се вработило 1 лице, во 2022/2023 заминале 4 лица, нема ново вработување, во 2023/2024 заминале 4 лица, нема ново вработување. Во делот на кадровската политика се направени сериозни напори за надминување на повеќегодишниот проблем со кој се соочува Факултетот, а кој е резултат на постојаното намалување на наставниот кадар како резултат на природниот процес на пензионирање на кадрите.	
Прилози	

³ Се однесува на лицата избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања, кои вршат високообразовна дејност.

- Одлуки за избор во звање
- Преглед на предмети кои кадарот го предавал во изминатите пет години на сите циклуси на студии на установата
- Биографии на наставен кадар во Europass формат

5.2. Објавените трудови на наставниот кадар во референтни научните публикации во последните 5 години се релевантни и придонесуваат во развојот на квалитетни студии односно научната област.

Преглед на бројот на објавени трудови во референтни научни публикации (согласно чл.2 т.21 од ЗВО) на наставниот кадар во последните пет години прикажан групиран по категории предвидени во чл. 2. т.21 (А-Г) од ЗВО. За секоја категорија се презентираат резултатите по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице како и вкупниот број трудови за високообразовната установа;

Листа на објавени трудови во референтни научни публикации со линк до публикацијата/трудот.

Во последните пет години на кои се однесува овој извештај, евидентно е дека бројот на објавени трудови од страна на наставниот кадар на Филолошкиот факултет се зголемува. Воедно се зголемува и бројот на научни статии објавени во меѓународни референтни списанија и публикации од реномирани странски издавачи. Според квалитетот и содржината, објавените научни трудови даваат значаен придонес кон развојот на филолошките науки, и тоа и во областа на лингвистичките истражувања, и во областа на книжевните истражувања, како и во однос на нови пристапи при истражување на интердисциплинарните врски меѓу филолошките науки во содејство со другите научни области. Деталните информации за конкретните научни статии се наоѓаат во прилозите кон 5.2.

Прилози

Број на објавени трудови во референтни научни публикации
Листа на објавени трудови во референтни научни публикации

5.3. Оптоварувањето на кадарот во делот на наставата е балансирано. Наставниот кадар се ангажира согласно законските одредби. Бројот на часови на наставниот кадар на годишно ниво е соодветен за реализација на квалитетна настава.

Преглед на бројот на одржаните часови на наставниот кадар и предметите кои ги предавале на сите циклуси на студии (прикажан поединечно и по азбучен ред на презимето на вработеното/ангажираното лице за сите циклуси на студии (прв, втор и трет циклус на студии, доколку е применливо). Се води сметка за примената за чл.161 ст. 9 и 10 од ЗВО.⁴;

Одлуки за распоред на работи и работни задачи за сите циклуси на студии во последните пет години;

Извештаи за спроведена настава за сите циклуси на студии во последните пет години (доколку е применливо);

Доказ дека на установата има најмалку 10 лица во наставно-научни звања во работен однос со полно работно време.

Оптоварувањето на кадарот во делот на настава е во согласност со Законот за високо образование. Имено, сите професори имаат до најмногу четири предмети во текот на еден семестар. Во однос на менторствата на студенти кои работа на магистерски или докторски труд, се води евиденција, при што еден ментор има најмногу до 12 кандидати за магистерски труд и најмногу тројца кандидати на докторски студии. Во однос на неделната ангажираност на наставниот кадар, бројот на одржани часови неделно се движи од шест до десет часа кај лицата избрани во наставно-научни звања, зависно од потребата за покривање на наставата во рамки на една студиска програма. Деталните информации за предметите и часовите може да се видат во Прилогот 5.3 - Преглед на број на одржани часови и предмети на сите циклуси.

Извештаите за спроведената настава за сите циклуси на студии се архивираат според редовната процедура во печатена форма во Архивата на Филолошкиот факултет.

Бројот на наставниот кадар на Филолошкиот факултет е: 105, за што Факултетот располага со документација за работен однос со полно работно време.

Прилози

⁴ Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање во текот на еден семестар од учебната година може да врши предавање по најмногу четири наставни предмети на прв циклус на студии, на еден или на повеќе универзитети и најмногу четири наставни предмети на втор циклус на студии, на еден или на повеќе универзитети.

- Прилог 5.3: Преглед на број на одржани часови и предмети на сите циклуси

5.4. Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати. Праксата на установата кореспондира со утврдените критериуми.	Акт на установата (на пример, Правилник за избор во наставно – научни звања кој се применува или друг акт во кој е регулирана постапката и критериумите за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања); Преглед на лица избрани во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања (со преглед на број на пријавени кандидати, број на избрани кандидати и број на лицата кои не се избрани за сите конкурси во последните пет години). Линк до Билтен во кои се објавени рецензии за избор на наставниот кадар со број на страна.
--	--

Високообразовната установа има јасни, транспарентни и праведни процеси на вработување, преку услови за работа со кои се препознава важноста од наставната работа. Процесот се базира на академските квалификации и заслуги и нуди еднакви можности за сите кандидати.

Во Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демнотратори на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Анекс 1 посебни услови за избор во наставно-научно, научно, наставно-стручно звање, Образец 1 - општи услови за избор наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и Обрзец 2 кон зивештајот за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни звања се јасно, недвосмислено и транспарентно наведени условите и критериумите за избор во звање.

Прилози

- Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демнотратори на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

<https://ff.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D1%83%D1%81%D0%B8%D0%BE%D0%B2%D0%B8-%D0%B8-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D0%B8%D0%B7%D0%B1%D0%BE%D1%80-%D0%BD%D0%B0-%D0%A3%D0%9A%D0%B8%D0%9C.pdf>

- Прилог 5.4: Преглед на лица избрани во звање

5.5. Установата има развиено постапка за обезбедување на соодветни работни услови за наставниот кадар. Кадарот располага со соодветна информатичка опрема, пристап до релевантни електронски бази од областа/студиската програма, соодветни просторни услови како и други ресурси релевантни за нивната работа.	Акт на установата или друг акт во кој е регулирано обезбедувањето на соодветни работни услови за наставниот кадар; Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата; Попис на информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата, обезбедена во последните пет години (со вредност на опремата и изворот на финансирање); Преглед на релевантни електронски бази од областа/студиската програма до кои е обезбеден пристап во установата; Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми.
---	---

Попис на функционална информатичка, лабораториска и др. вид на опрема во установата:

Смарт табли 8

Проектори 27

Компјутери 225

Кабини за превод 19

Печатари 130

Компјутерски маси со опрема слушалки и микрофон 140

Фотокопири 4

Скенери 13

Камери 2 Смарт телевизори 4	
Преглед и опис на просторни услови за реализација на студиските програми: Филолошкиот факултет располага со: 1. Вкупна површина (брuto простор) (простор за изведување настава и дворна површина 18.557,32m². 2. Вкупна површина на просторот за изведување настава (нето простор) 3.237,00m². 3. Број на амфитеатри 3 со вкупен број седишта 519 и вкупна површина 510m². 4. Број на предавални 25 со вкупен број седишта 1015 и вкупна површина 1242m² (наставата се изведува во 2 смени). 5. Број на библиотеки 11 со вкупен број седишта 337 и вкупна површина 1060m². 6. Број на лаборатории 9 со вкупен број седишта 300 и вкупна површина 425m².	
Прилози	
5.6. Установата нуди можности за професионален развој на наставниот кадар и постојано да го мотивира; редовно организира обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава, за нивните педагошки и технички вештини Установата редовно ги следи техничките вештини на наставниот кадар.	Акт на установата или друг акт во кој е регулиран професионалниот развој на наставниот кадар. Листа на обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години и финансирани од установата со листа на учесници и програма; Листа на обуки/тренинзи за наставниот кадар во функција на развој на проактивни и иновативни методи за настава реализирани во последните пет години финансирани од други установи/институции/организации со листа на учесници и програма. Конкретни примери и резултати, најдобри практики на мотивирање на наставниот кадар во последните пет години; Извештај/анализа за техничките вештини на наставниот кадар (доколку е применливо).
Филолошкиот факултет континуирано се залага за создавање можности за трајна едукација на наставниот кадар преку обуки и работилници. Некои од работилниците организирани на факултетот се: серијата вебинари и работилници што се одржуваа на Филолошкиот факултет а за кои детални информации може да се најдат на https://coda.io/d/_d_E7zCctFNyl_suiol#_lu ; Равнивање на јазичните компетенции на идните наставници по странски јазик со имплементирање на ЗЕРПЈ“; Обука за осовременување на наставниот процес: <i>Sviluppare l'abilità "scrivere" ai diversi livelli di competenza</i> , обучувач: Francesca Bariviera (Società Dante Alighieri Roma); Работилници за Конференциско толкување во рамките на Мастер за конференциско толкување, со Невен Пајдаш од Брисел на тема Симултанто толкување, 19-20 април 2022; Обука за осовременување на наставниот процес: <i>Le abilità di produzione: Insegnare a parlare e a scrivere in italiano</i> , обучувач :Карло Гуастала (Edulingua); Обука за осовременување на наставниот процес: <i>Sviluppare l'abilità "scrivere" ai diversi livelli di competenza</i> , обучувач: Francesca Bariviera (Società Dante Alighieri Roma); работилницата CLASSLA, Express за користење на корпусот на македонски јазик CLASSLA-web.mk; Обука „Титлување играни и документарни филмови“. Информации за сите обуки се достапни во Прилогот 5.6 .	
Прилози	
- Прилог 5.6: Листа на обуки/тренинзи	
5.7. Установата ангажира визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Нивниот профил е релевантен за студиската програма и носи додадена вредност.	Листа на визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма (тип на ангажман, област/предмет и период) за последните пет години; Биографии на ангажираните визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и странство во рамките на реализацијата на студиската програма на сите студиски програми (Europass формат).
Установата ангажира визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката од земјата и	

странство во рамките на реализацијата на студиската програма. Литата на визитинг наставници, афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката е во прилог.

Прилози

- 5.7. Визитинг професори

5.8. Се поттикнува научна работа со цел да се зајакне поврзаноста меѓу наставата и науката. Системот добро функционира и е ефикасен.

Конкретни примери и резултати, најдобри практики.

Серија текстови кои ги објавува проф. д-р Калина Малевска што ги поврзува книжевноста и науката за книжевност со наставата и образованието: „Лектири: промена на пристапот, не само на книгите“ Окно, 24.08.2017. <https://okno.mk/node/66190>; „Помалку контрола за помалку препишување: една можна идеја“, Окно 11.11.2021. <https://okno.mk/node/91419>; „Integrating Narratives into Textbooks“, презентација на меѓународната конференција *English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice – ESIDRP*, Скопје: Филолошки факултет „Блаже Конески“, УКИМ, 7-9 април, 2022; „Учебници со приказни“. Окно, 23.11.2022. <https://okno.mk/node/95283>. и „Што не е во ред со сите околу Пинокио?“ Окно 17.07.2023. <https://okno.mk/node/97737>.

Во иста насока континуирано објавува текстови и проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска како на пример „Мала приказна што голем ум дава“ во *Силјан Штркот*. Скопје: Арс Ламина – публикации, Либи, 2019, 55-65, но и текстови што произлегувале од наставата по македонска литература на летните школи на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура при УКИМ. Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска работи на проектот „Детските народни песни во современ контекст“ којшто е поттикнат од наставата и доведе до материјал што (ќе) се користи во наставата и учебник по македонска книжевност за странци „Везилка“ објавен во две изданија.

Серија текстови објавува и проф. д-р Соња Китановска-Кимовска самостојно, но и во соработка со други професори во прилог на зајакнување на поврзаноста помеѓу наставата и науката: Kitanovska-Kimovska S., Cvetkoski V., Gjurcheska-Atanasovska K., & Popovska S. (2023) "Introducing well-being to the translation classroom: Insights from the trenches of COVID-19". *Current Trends in Translation Teaching and Learning E*, 10, 132 – 184. <https://doi.org/10.51287/cttl20236>; Kitanovska-Kimovska Sonja, Katarina Gjurcheska Atanasovska, Solzica Popovska and Vladimir Cvetkoski. (2023). "Empowering Teachers and Students to Cope with the Stress of Online Teaching and Learning: Findings from a Pilot Project on Psychosocial Support in the Language and Translation Classroom". In *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, Vol.11, Issue 1, pp. 175-189 <https://doi.org/10.22190/JTESAP221221011K>; Karapejovski, B., Oncevska Ager, E., Kitanovska Kimovska, S. Tasevska Hadji Boskova, I. and Maleska K. (2023). "The Case for Offering Psychosocial Support to Staff and Students in Higher Education". In *Proceedings of the ESIDRP International Conference: English Studies at the Interface of Disciplines: Research and Practice (ESIDRP) (April 8-9, 2022, Skopje, R. N. Macedonia)*. Skopje: Ss Cyril and Methodius University in Skopje, Blaže Koneski Faculty of Philology, pp. 93-107 <https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/2023/03/Proceedings-B5-Final-Online-28-02-2023.pdf>; Kitanovska-Kimovska, Sonja and Vladimir Cevtkoski. 2021. "The Effect of Emotions on Translation Performance". In *Research in Language*, Vol. 19 (2), pp. 169-186 <https://czasopisma.uni.lodz.pl/research/article/view/12327>; Kitanovska-Kimovska, Sonja. (2020). "Self- and Peer Assessment for Summative Purposes in Translator Training. Validity and Students' and Teachers' Perceptions". In Ketola, Anne, Tamara Mikolič-Južnič and Outi Paloposki (eds.) *New Horizons in Translation Research and Education 5*. Tampere Studies in Language, Translation and Literature A2. Tampere: Tampere University, pp. 9-41 <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/122539>.

Исто објавува и проф. д-р Милена Саздовска Пигуловска: Popovska, Solzica. Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2023). *Emotional Intelligence for Translation and Interpreting Students*. In Educational Role of Language Journal. The Emotional Dimension of Language and of Linguistic Education, 2023-2(10), Poland, ISSN 2657-9774, 142-154, <https://doi.org/10.36534/erlj.2023.02.12>; Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2022). *The Effect of Distance Learning on Student Emotional and Social Well-being in a Pandemic Context*. In Journal of Contemporary Philology, Vol 5 No 2 (2022), 93-104, UDC 378.018.43:004]:159.942]:[616.98:578.834]-036.21(497.7). Online ISSN 2545-4773; Print ISSN 2545-4765, "Blaze Koneski" Faculty of Philology – Skopje. <https://doi.org/10.37834/JCP2252093sp>; Sazdovska-Pigulovska, Milena. (2021). *Impact of Online Education on Student Emotional Well-being*. In Educational Role of Language Journal. Linguistic Well-being (Before, During, and After the Pandemic), 2021-2(6), Poland, ISSN 2657-9774, 6-23, <https://doi.org/10.36534/erlj.2021.02.01>. Проф. д-р Александра Саржоска и проф. д-р Руска Ивановска Наскова спроведуваат истражувања на италијанизмите во македонскиот јазик во рамки на проектот Опсерваторија на италијанизмите во светските јазици - ОИМ (OIM, Osservatorio degli italianismi nel mondo) на Академијата Дела Круска, претставени на повеќе конференции и во неколку научни текста и поврзани со наставниот процес. Сознанијата од истражувањата и дигиталната лексикографска база

се користат во рамки на изборниот предмет *Италијанизмите во македонскиот јазик* од студиските програми од прв циклус на Катедрата за италијански јазик и книжевност.

<https://www.italianismi.org/> <https://accademiadellacrusca.it/it/contenuti/oim-osservatorio-degli-italianismi-nel-mondo/260>

Во рамки на наставата по преведување од француски на македонски јазик за IV година проф. д-р Ирина Бабамова овозможува примена на знаењата од теоријата на преведувањето во самиот преведувачки процес и подготовката на текстот за објавување на превод од француски на македонски јазик со наслов „Мора да живееме со неизвесноста“ од францускиот филозоф Едгар Морен. <https://mkd.mk/svet/analizi/mora-da-zhiveeme-so-neizvesnosta>

Во рамки на наставата, пак, по предметот Современ англиски јазик 2, м-р Дуцкиноска-Михајловска Ивана во соработка со проф. д-р. Анастасија Киркова-Наскова на студентите им спроведоа обука од четири недели (март 2022) за определување на акцентот во повеќесложни зборови врз основа на ортографија со цел да се провери дали кратка обука од овој тип е ефективна и дали може да вклучи како модул во наставата по Современ англиски јазик.

Доц.д-р Милена Касапоска-Чадловска вклучува студенти кои го изучуваат францускиот јазик во реализација на научноистражувачкиот проект „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик“, а дел од студентите ќе бидат вклучени и во процесот на транскрибирање на аудиоматеријалот, а проф. д-р Радица Никодиновска вклучи студенти на Филолошкиот факултет во активности на проектот ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav.

Во рамките на наставата по предметот Граматика на современиот англиски јазик - Фонетика и Фонологија 2 беше спроведена обука од три недели за начини на давање корективен коментар од соученици и препознавање грешки во изговорот на англискиот јазик на соговорниците. Пред и по обуката беа спроведени контролни тестови, како и прашалник за придобивките од обуката. Целта на истражувањето беше да се провери дали ваквата обука е корисна за подигнување на фонолошката свест кај изучувачите и дали може да се вклучи како модул во наставата. (д-р Анастасија Киркова-Наскова и Мила Виларова)

Прилози

5.9. Високообразовната установа поттикнува иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.

Конкретни примери и резултати за воведени иновации во наставните методи и во користењето нови технологии.

Соработката која ја остваруваат проф. д-р Емина Авдиќ и проф. д-р Емилија Бојковска со Гете институтот му овозможува на Филолошкиот факултет да понуди четири предмети од образовната серија *Да научиме да држиме настава по германски јазик (Deutsch Lehren Lernen – DLL)*, па така во академската 2022/23 десет студенти се стекнаа со меѓународно признаен сертификат за предметот *Наставна програма и планирање на наставата (DLL-предмет 6)*, седум студенти за предметот *Задачи, вежби и интеракција (DLL-предмет 4)*, а во академската 2023/24 седум студенти се стекнаа со меѓународно признаен сертификат за предметот *Наставна програма и планирање на наставата (DLL-предмет 6)* и седум студенти за предметот *Задачи, вежби и интеракција (DLL-предмет 4)*.

На Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ - Скопје, во декември 2023 година, се одржа „Панел дискусија за влијанието на вештачката интелигенција (AI) врз обмислувањето нови начини на тестирање и оценување. На панел дискусијата учествуваа: проф. д-р Елена Ончевска-Агер, проф. д-р Мира Беќар, проф. д-р Калина Малеска и м-р Маја Јошевска-Петрушевска, кои зборуваа за методи на примена на вештачката интелигенција за време на часовите.

М-р Ивана Дуцкиноска-Михајловска работи на употреба на ChatGPT за оценување на есејски задачи од студентите. Во рамки на предметот Академско пишување 4, студентите во групи сработија една задача (problem-solution essay) и потоа го користеа ChatGPT за да добијат повратна информација за критериумот кохезија и кохерентност. Со оглед на тоа што секој студент добива различна повратна информација од ChatGPT, а секоја група се состоеше од 4-5 студенти, нивната задача беше прво да напишат краток извештај за сличностите и разликите што ги добиле во однос на коментарите, а потоа, требаа да изберат пет коментари на кои ќе се задржат и ќе работат за да ја подобрат првичната верзија. Наставникот ја оценуваше крајната верзија при што се земаше предвид како напредувале студентите низ процесот и дали успешно одговориле на коментарите.

На еден од книжевните предмети кај проф. д-р Калина Малевска, направена е вежба според која се барало студентите да постават прашања на ChatGPT или друга слична програма во врска со одредено книжевно дело. Потоа на часот се дискутирало за придобивките, помошта што може да ја понуди, како и слабите страни на вештачката интелигенција во контекст на часовите по книжевност. Слично и проф. д-р Мира Беќар во рамките на часовите по Академско пишување, со студентите го истражувала Chat GPT за пишување резиме или за парафразирање. Студентите имале можност да споредат кои елементи од еден текст се релевантни за ChatGPT, а кои за човекот (самите нив/настудентите и едукаторите), а исто и на часовите по Академско пишување кај проф. д-р Билјана Наумоска-Сараќинска во склоп на Современ англиски јазик 7 и Современ англиски јазик 8 се употребуваше ChatGPT за пишување текстови поврзани со наставните содржини со цел да се изведат дополнителни активности - споредување, подобрување,

корекции, итн. Како резултат на обуката Assessment in the Age of AI, организирана онлајн од страна на EU Academy, произлегоа број на активности за употреба на Вештачка интелигенција (ChatGPT) за оценување во наставата по Академско пишување 2 кај м-р Маја Јошевска-Петрушевска чија цел беше студентите да добијат фидбек (од ChatGPT) за своите текстови според четири критериуми за оценување на квалитетот на напишаните текстови, а потоа врз основа на добиениот фидбек, тие пишува нови подобрени верзии од своите текстови. На часовите кај Милица Анчевски со студентите се работел превод и контрастивна анализа на преводите на песните на Ацо Шопов на полски јазик со помош на ChatGPT и GoogleTranslate, во рамките на Проектот од ФЛФБК за одбележувањето на Годишната на Шопов. М-р Гривчевска Бранка со нејзините студенти во рамките на часовите по Методика на наставата по италијански јазик и Практична подготовка за наставата по италијански јазик ги тестираше можностите на ChatGPT, опциите кои ги нуди за планирање, осмислување и модернизирање на наставата по италијански јазик, како и олеснување на работата на наставникот. Исто се тестираше веродостојаноста на податоците кои ги дава и се разгледуваа можностите за користење на ChatGPT како личен асистент и за помош во процесот на учење.

Во рамки на ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav во кој се вклучени проф. д-р Александра Саржоска, проф. д-р Радица Никодиновска, проф. д-р Анастасија Ѓурчинова, проф. д-р Руска Ивановска Наскова и м-р Бранка Гривчевска, подготвени се 83 сценарија (УКИМ 56 сценарија) за учење на италијанскиот јазик како странски. Сценаријата се однесуваат на различни нивоа за учење на италијанскиот како странски, опфаќаат различни функционални стилови и вклучуваат различни видови на вежби (Вкупно: 615 вежби). Истите се поставени на отворена платформа на Универзитетот за странци во Перуџа и активно се користат во рамки на часовите по: Историја на италијанскиот јазик и Граматика на италијанскиот јазик (морфологија, лексикологија и социоллингвистика). Благодарение на интерактивните вежби поставени на платформата мудл, студентите имаат исто така можност да ги усвојуваат содржините и самостојно.

<https://www.lmooc4slav.eu/> и <https://www.unistrapg.it/it/ricerca/progettazione-e-finanziamenti/progetti-finanziati/romance-languages-for-slavic-speaking-university-students-lmooc4slav/lmooc4slav-open-educational-resources-oer>

Исто така за време часовите кај проф. д-р Александра Саржоска, студентите од IV година имаа можност активно да се вклучат на Festival dell'italiano e delle lingue d'Italia "Parole in cammino" alla Biblioteca delle Oblate e a BiblioteCaNova Isolotto, Promosso dall'associazione La parola che non muore e realizzato con la collaborazione del Comune di Firenze e il patrocinio della Regione Toscana, 5-ти и 10-ти Ноември 2021 онлајн.

<https://cultura.comune.fi.it/node/5060>

Со користење на придобивките од технологијата, во дел од наставата, студентите по Современа македонска книжевност кај проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска, преку виртуелни настани во текот на 2022 и 2023 година беа вмрежени со своите колеги од Универзитетот во Љубљана и од Универзитетот во Загреб и имаа можност за размена на искуства со студенти и професори од овие универзитети, а без дополнителни материјални трошоци.

Мирлинда Крифца Бекири во улога на обучувач зема учество во три програми насочени кон воведување иновации во наставните методи и во користењето нови технологии: *Примена на иновативните интерактивни пристапи во наставата*, Академија ЦЕС во соработка со Бирото за развој на образованието на РСМ - проект финансиран од Светската банка), 2022-2023; *Настава преку истражување, работа на проекти и проблеми*, Академија ЦЕС во соработка со Бирото за развој на образованието на РСМ проект финансиран од Светската банка), 2022-2023 и *Стратегии за менаџмент во училишта - принципи и примери на добра практика за создавање на позитивна клима во училишта и онлајн - виртуелна училишта*, Академија ЦЕС во соработка со Бирото за развој на образованието на РСМ - проект финансиран од Светската банка), 2022-2023.

Со цел примена на иновативни и интерактивни пристапи во наставата, Катедрата за преведување и толкување стана дела од академската програма на компаниите RWS Trados, Wordfast LLC и Phrase (Memsource), коишто овозможуваат/или редовно овозможуваат лиценци за нашите студенти со цел користење на софтверски апликации и технологии за компјутерски-потпомогнато преведување, управување со терминологија, изработка и размена на дигитални поимници, локализација на софтвер, машинско преведување и целосно управување со преведувачки проекти. Студентите во различни години ги применуваат овие софтверски апликации на предметите: Стручна терминологија за ПИТ 3 - економија (англиски јазик), Преведувачки алатки 2 и Преведување од македонски на англиски јазик и обратно. Покрај тоа, студентите се поттикнати да следат онлајн работилници за примена на гореспоменатите и на други преведувачки алатки и технологии.

Проф. д-р Сања Михајловиќ-Костадиновска организира пробен заеднички курс од областа на современата хиспаноамериканска култура со проф. Надја Таир од Универзитетот во Каен и тие одржуваат предавање во специјално опремена училишта на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ којашто овозможува симултаното одвивање настава во две оддалечени училишта, а потребните материјали за курсот беа прикачени на платформата moodle, каде што постоеше и можност за интеракција преку форуми меѓу студенти од нашиот Факултет и од Универзитетот во Каен.

Проф. д-р Силвана Симоска (координатор на ReTrans) во соработка со проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ (ФлФ), проф. д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска (ФлФ), проф. Лазар Секуловски (ФДУ), м-р Жанета Савиќ (ФлФ), Дарио Секуловски (ФДУ) и други го спроведува проектот (2022-2024) Erasmus+ Project KA220-HED-2021-2-AT01-KA220-HED-000048753 "ReTrans" чија цел беше да ја подигне свеста кај академската фела и кај надлежните институции за предизвиците и спецификите на толкувањето во контекст на хуманитарната и прекуграничната миграција, како и да придонесе за диверзификација на дидактичките материјали преку развивање разновидни едукативни алатки. Петте транснационални универзитетски центри (Универзитет во Виена, УКИМ, Дунавски универзитет Кремс, Универзитет во Марибор, Јонски универзитет - Крф) вклучени во овој проект подготвија лесно пристапна дигитална платформа со најсовремени едукативни алатки место досегашните конвенционални прирачници, со цел опфаќање широк круг корисници (професори и студенти, претставници од владиниот и од невладиниот сектор, толкувачи професионалци, но и лаици, бегалци и др.). Со помош на иновативни методологии и технологии за едукација на кадри и за дисеминација на знаење промовирани се подкасти, водкасти, едукасти и симулации на автентични толкувачки интеракции. Резултатите се достапни на [ReTrans | Working with Interpreters in Refugee Transit Zones \(retrans-interpreting.com\)](https://retrans-interpreting.com).

Проф. д-р Руска Ивановска-Наскова користи дигитални ресурси во наставата по граматика на италијанскиот јазик и информатичка лингвистика (електронски речници, интерактивни вежби, корпуси, алатки за правење интерактивни вежби, програми за создавање глосари, платформи за споделување материјали, програми за преведување видео материјали).

Во рамки на наставата по конференциско толкување на Мастерот по конференциско толкување, почнувајќи од 2020 година, воведено е користење на дигиталните платформа Zoom со опцијата за конференциско толкување, со што се постигна модернизирање на наставата, овозможување на држењето на наставата и одржувањето на испитите онлајн, како и организирање на виртуелна Педагошката асистенција од SCIC. Воедно, се користат и дигиталните ресурси како што Speech Repository и Knowledge Centre of Interpretation како помагала во наставата.

Прилози

5.10. Установата има востановен систем на академски интегритет и спречување на плагијаризам.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулиран индикаторот; Извештаи за спроведена проверка преку системот на плагијати за учебници, учебни помагала или научни трудови објавени од установата (извештаи за најмалку 5% од објавените публикации во последните пет години).
--	---

Согласно Етичкиот кодекс на Универзитетот, установата не прифаќа никаква форма на фалсификат или плагијат. Проверката на плагијаторство на магистерски, докторски трудови се врши преку системот за проверка на плагијати на Министерството за образование и наука <http://plagijati.mon.gov.mk/> Извештајот генериран од системот за проверка на плагијати на Министерството се внесува во досието на кандидатот.

Прилози

- Етички кодекс https://www.ukim.edu.mk/dokumenti_m/248_Eticki_kodeks.pdf
- <http://plagijati.mon.gov.mk/>

5.11. Установата има политика /документ/акт за научноистражувачка работа. Индикаторите за научно-истражувачката работа се утврдени и редовно се следат.	Акт на установата за или друг акт во кој е регулирана научноистражувачката работа и/или се утврдени индикаторите за научноистражувачката работа. Извештај/анализа за исполнување на индикаторите за научноистражувачката работа (доколку е применливо).
---	---

Наставниот кадар на Филолошкиот факултет на годишно ниво ги ажурира податоците за својата научно-истражувачка работа преку доставување информации за објавени научни трудови. Се прават напори за зголемување на видливоста на научната актива преку поттикнување објавените научно-истражувачки трудови да бидат поставени на платформите, како што се Репозиториумот на УКИМ и меѓународните платформи како ORCID, Google Scholar, Academia.edu, Research Gate итн. Исто така, во 2023 година се ажурираше веб-страницата со внесување на релевантните биографии на наставниот кадар.

Прилози

5.12. Научноистражувачката работа кореспондира со локалните, регионалните и/или националните	Конкретни примери и резултати, најдобри практики; Релевантни извештаи или препораки
--	---

развојни цели како и социо-економскиот и културниот контекст. Ефектот од научноистражувачката работа на локалните, регионалните и/или националните развојни цели редовно се следи, врз основа на кој се вршат соодветни подобрувања.	
Проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска континуирано објавува критички текстови за новата македонска книжевна продукција (првобјави) што го поттикнува интересот за книжевноста и културата кај поширокиот аудиториум (оттука и објавување на е-платформи). Таа меѓу другото објавува и монографска публикација (авторски проект) во рамките на националната програма „2021 - година во чест на Блаже Конески“. Проф. д-р Бисера Станкова зема учество како коавтор во проектот „Квалитетот на наставата во високото образование“.	
https://naks.org.mk/publikacii/prisustvoto-na-akademski-ot-kadar-i-visokoobrazovnite-ustanovi-vo-javnosta-i-nivnoto-vlijanie-vrz-zaednicata/	
Во улога на национален координатор проф. д-р Јованка Лазаревска - Станчевска заедно со проф. д-р Емилија Бојковска, проф. д-р Ирина Бабамова, проф. д-р Александра Саржоска и проф. д-р Анастасија Киркова-Наскова работат на проектот <i>DAFLS Developing Applied Foreign Language Skills</i>, Erasmus+ Programme, KA2 Strategic Partnerships, University of Caen, France, University of Belgrade, Serbia, "Ss Cyril and Methodius University" - Skopje, RNM (2020-2023) чија цел е создавање на тригодишна интердисциплинарна студиска програма за прв циклус студии посветена на странските јазици: англиски, француски, германски и италијански и нивната употреба во правото, бизнисот и меѓународната трговија, како и создавање на студиска програма за втор циклус студии по применети јазици и право, бизнис, меѓународна трговија, проектот менаџмент што ќе биде продолжување на програмата од првиот циклус.	
https://www.alda-europe.eu/developing-applied-foreign-language-skills/	
Повторно во улога на национален координатор, проф. д-р Јованка Лазаревска - Станчевска работи на неколку меѓународни проекти во соработка со Faculty of Humanities TU Chemnitz, Germany; "Blazhe Koneski" Faculty of Philology, Ss Cyril and Methodius University" - Skopje, RNM; "St Kliment Ohridski", Bitola, RNM; University in Valona, Albania; University of Nish, Serbia, и University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina. Проектите се:	
- Conflictina Truths in Academic and Journalistic Writing	
https://www.tu-chemnitz.de/phil/english/sections/lina/NEWS4SEE/News4SEE2019.php#WS	
- From Uncertainty to Confidence and Trust	
https://www.tu-chemnitz.de/phil/english/sections/lina/NEWS4SEE/News4SEE2020.php	
- Constructing Confidence and Trust Online	
https://www.tu-chemnitz.de/phil/english/sections/lina/NEWS4SEE/News4SEE2021.php	
- Comparing Confidence and Trust Online and Offline	
https://www.tu-chemnitz.de/phil/english/sections/lina/NEWS4SEE/News4SEE2022.php	
Преку проектите се разгледуваат онлајн и хибридни формати за доставување на информации (како што се на пример универзитетска настава, научни конференции, работилници) и на тој начин се создава можност да се стигне до поголема публика и подобра одржливост.	
Проф. д-р Милена Саздовска Пигуловска, проф. д-р Соња Китановска Кимовска и проф. д-р Бојан Петревски се членови на техничкиот комитет ИСРСМ ТК 39 „Јазици и терминологија, превод, толкување и поврзаната технологија“	
https://isrsm.gov.mk/mk/committee/show/9279 во рамките на Институтот за стандардизација на Република Северна Македонија, со цел изработка на ИСО стандарди на македонски јазик од релевантност за преведувачката и толкувачката професија:	
- МКС ISO 20539:2024 Превод, толкување и поврзана технологија - вокабулар	
https://isrsm.gov.mk/mk/project/show/isrsm:proj:72479	
- МКС ISO 17100:2015 - Преведувачки услуги - Барања за преведувачки услуги	
https://isrsm.gov.mk/mk/perkthim-ne-gjuhen-magedonase-1_p10209.html	
и други стандарди, коишто се објавуваат на интернет страницата на Институтот за стандардизација со цел запознавање и достапност за стручната и пошироката јавност во Република Северна Македонија.	
https://isrsm.gov.mk/mk/project/list?status%5B0%5D=IN_DEVELOPMENT&status%5B1%5D=PUBLISHED&committee=%D0%98%D0%A1%D0%A0%D0%A1%D0%9C%20%D0%A2%D0%9A%2039&operatorCommittee=3&operatorStdType=3&listMode=DEFAULT	

Од учебната 2023-2024 година, во соработка со ЕУ хаус, Филолошкиот факултет е координатор на конкурсот за млади преведувачи „Вавилон - новата генерација“. За таа цел, од 17 до 21 април 2024 г. во Радожда се одржа студентска преведувачка резиденција.

<https://trn.mk/studentskata-rezidencija%D1%98a-vo-sklop-na-vavilon-nova-generacija%D1%98a/>

Исто така, во интервалот јули 2022 - мај 2023 во Јуроп хаус се организираше Книжевен клуб и секој месец во фокус беа книжевни преводи на македонски јазик на книги од еден од јазиците на ЕУ. Специфика на овој книжевен клуб е што во дискусиите беа вклучувани и преведувачите на делата, а разговорите беа фокусирани на предизвиците на книжевниот превод. Во книжевниот клуб активно се вклучуваа и студенти од Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, а и учесници на конкурсот за млад преведувач „Вавилон“.

<https://euhouse.mk/mk/events/europe-house-book-club/>

Во рамките на прославата на двојниот јубилеј - 100 г. од раѓањето на Блаже Конески и 75 г. од основањето на Филолошкиот факултет во 2021 г. беше одржана студентска преведувачка работилница, каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Блаже Конески. Плод од работилницата е публикацијата *Еден преведувачки опит - Блаже Конески на 14 јазици*.

<https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/12/%D0%95%D0%B4%D0%B5%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B8-%D0%BE%D0%BF%D0%B8%D1%82-%D1%81%D1%82%D1%83%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%81%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%B8%D1%86%D0%B0-%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-14-%D1%98%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8.pdf>

Слично, во рамките на одбележувањето на јубилејот - 100 г. од раѓањето на Ацо Шопов на Филолошкиот факултет во зимскиот семестар од учебната 2023-2024 г. беше одржана преведувачка работилница, каде што студенти од сите катедри на Филолошкиот факултет, под менторство на своите наставници (професори, асистенти, лектори и странски лектори) преведоа избор од поезијата на Ацо Шопов. Плод од работилницата е публикацијата *Пројди збор*.

<https://flf.ukim.mk/studentski-izdanija-2/>

По повод, пак, јубилејот од 200 години од раѓањето на рускиот писател Фјодор М. Достоевски, во 2021 година Катедрата за славистика при Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ приготви публикација во која се поместени преводи на шест студенти (Марија Петровска Јован Ковачевски Ана Тодорова Ангела Спасовска Јана Србиновска Фросина Милковска) од студиската група по руски јазик и книжевност, работени под менторство на наставниците од оваа област. Публикацијата носи наслов *Проект Достоевски: 200 години*.

<https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/11/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82-%D0%94%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B5%D0%B2%D1%81%D0%BA%D0%B8-200-%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D0%B8-%D0%9A%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf>

Проф. д-р Силвана Симоска (координатор на РеТранс) во соработка со проф. д-р Татјана Панова-Игњатовиќ, проф. д-р Мирјана Алексоска-Чкатроска, проф. Лазар Секуловски (ФДУ), м-р Жанета Савиќ и други работат на проектот (2022-2024) Erasmus+ Project KA220-HED – 2021-2-AT01-KA220-HED-000048753 “ReTrans” чија цел беше да ја подигне свеста кај академската фела и кај надлежните институции за предизвиците и спецификите на толкувањето во контекст на хуманитарната и прекуграничната миграција, како и да придонесе за диверзификација на дидактичките материјали преку развивање разновидни едукативни алатки. Како резултат подготвена е лесно пристапна дигитална платформа со најсовремени едукативни алатки наместо досегашните конвенционални прирачници, со цел опфаќање широк круг корисници (професори и студенти, претставници од владиниот и од невладиниот сектор, толкувачи професионалци, но и лаици, бегалци и др.). Со помош на иновативни методологии и технологии за едукација на кадри и за дисеминација на знаење промовирани се подкасти, водкасти, едукасти и симулации на автентични толкувачки интеракции. Резултатите се достапни на:

[ReTrans | Working with Interpreters in Refugee Transit Zones \(retrans-interpreting.com\)](https://retrans-interpreting.com/)

Проф. д-р Радица Никодиновска (координатор), м-р Бранка Гривчевска (дисеминација), проф. д-р Александра Саржоска (квалитет) се дел од проектот ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav. Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје е стратешки партнер во проектот LMOOC4Slav (Romance languages for Slavic-speaking university students), поддржан од Еразмус+ програмата, а целта е да се развие дидактички пристап за развој на јазично-комуникациски

компетенции за комуникација во академски контексти, наменет за говорители на словенски јазици кои ги изучуваат италијанскиот и португалскиот јазик и кои користат програми за мобилност. Резултати од проектот се:	
1) Курс за италијански јазик за академски цели MOOK, составен од 6 модули: https://learn.eduopen.org/eduopenv2/course_details.php?courseid=539	
2) Курс за португалски јазик за академски цели MOOK, составен од 6 модули: https://learn.eduopen.org/eduopenv2/course_details.php?courseid=537	
3) Креирање на академски содржини на италијански јазик ОЕР (Отворени образовни ресурси) кои се состојат од аудио и видео материјали и пишани текстови на теми од различни академски дисциплини: право, медицина, економија, филологија, хемија, математика, статистика достапни на: https://www.unistrapg.it/it/ricerca/progettazione-e-finanziamenti/progetti-finanziati/romance-languages-for-slavic-speaking-university-students-lmooc4slav/lmooc4slav-open-educational-resources-oer	
4) Креирање на академски содржини на португалски јазик ОЕР (Отворени образовни ресурси) кои ќе се состојат од аудио и видео материјали и пишани текстови на теми од различни академски дисциплини.	
5) Педагошки прирачник за интегрирање на MOOK и ОЕР.	
Во рамките на проектот изготвени се вкупно 83 педагошки сценарија, од кои има изработено УКИМ 56.	
Доц. д-р Милена Касапоска-Чадловска (раководител) заедно со м-р Милена Недевска, м-р Анита Кузманоска, д-р Николче Мицкоски и д-р Бранислав Гераров работат на проектот „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик“ чија цел е креирање електронска аудиовизуелна база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик, со различно ниво и со различно претходно познавање на јазикот, а чиј слободен пристап претставува основа за бројни научноистражувачки проекти од различни јазични области. Со постојано надградување на базата, во перспектива, би се создала и солидна електронска база на усни продукции на француски јазик од говорители на кои францускиот не им е мајчин јазик, отворен за пошироката научна заедница. Најпосле, Мастерот за конференциско толкување кој Филолошкиот факултет го организира со Генералниот директорат за толкување на ЕУ (SCIC) речиси 20 години врши обука и подготовка за акредитирани толкувачи на македонски јазик со комбинација на други јазици, кои потоа можат да работат во институциите на ЕУ и да помогнат во преговарачкиот процес за членство во ЕУ.	
Во рамки на наставата во уч. 2023/24 година, се одржа серија на информативни и подготвителни активности онлајн и во живо во просториите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ на кој учествуваа преставници од SCIC, а од 17-20 април во просториите на Europe House се одржа подготвителен курс за учесниците на акредитацискиот тест во 2024 г.	
Прилози	

Стандард 6

СТАНДАРД 6: РЕСУРСИ ЗА УЧЕЊЕ И ПОДДРШКА НА СТУДЕНТИТЕ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
6.1. Установата обезбедува соодветно финансирање на активностите за учење и настава и на тој начин овозможува соодветни и лесно достапни ресурси за учење и поддршка на студентите. Системот за финансирање на установата односно студиските програми е ефикасен и се базира на потребите на студентите. Установата располага со систем за финансирање на научноистражувачка дејност кој сеопфатен и ефикасен.	Финансиски план од претходните пет години Финансиски извештаи од претходните пет години Приказ на финансирање на научноистражувачката дејност (со наведен процент од вкупните/сопствените приходи кој се издвојува за научноистражувачка работа)
Активностите на Факултетот се финансираат со средства од Министерството за образование и наука, сопствени приходи и приходи од закупнини.	
Средствата кои се издвоени од буџетот се недоволни за ефикасно функционирање на Факултетот, поради што се надополнуваат од сопствената сметка за самофинансирачки активности.	
Системот на финансирање на установата е ефикасен и се базира на потребите на студентите.	
Во текот на анализираниот период, Факултетот од сопствени средства и донации финансираше повеќе	

инвестиции за подобрување на условите за студирање на студентите. Извршено е целосно реновирање на Амфитеатар 1 со поставување на најсовремена опрема за климатизација и информатичка опрема; поставени се рутери за обезбедување на отворена wifi конекција во сите простории и отворени простори на Факултеот за слободен бесплатен пристап до интернет во секое време за студентите, извршени се молерско-гипсарски работи за обновување на ходниците и поставено е ново лед осветлување.

Прилози

-Финансиски извештаи Линк: lf.ukim.mk/zavrsni-smetki/

6.2. Техничките ресурси на установата (библиотеки, лаборатории, простории за работа, информатичка опрема и др.) се соодветни за реализација на студиската програма. Студентите и наставниот кадар вклучувајќи ги и лицата со посебни потреби имаат пристап до сите ресурси. Установата располага со соодветна инфраструктура за учење на далечина. Техничките ресурси се предмет на редовен мониторинг во установата.

Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациони единици, служби);
Попис на функционална информатичка опрема наменета исклучиво за студентите;
Попис на библиотечен фонд на установата како и попис на библиотечен фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма);
Попис на информатички ресурси за учење на далечина;
Информација за ресурси достапни на лицата со посебни потреби;
Информација за мониторинг на техничките ресурси во установата.

Вкупна површина (во сопственост и изнајмен простор) со површина на објектите (амфитеатри, училници, лаборатории, организациони единици, служби): 18.557,32m².

Попис на библиотечен фонд на установата како и попис на библиотечен фонд, набавен во последните пет години (се оценува релевантноста на библиотечниот фонд за секоја студиска програма): книги 180.109, списанија 13.286

Прилози

- 6.2.A Попис на библиотечен фонд

6.3. Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана и е во функција на внатрешното обезбедување на квалитет. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава како и потребите на различната студентска популација (на пример, студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби). Бројот на вработени во помошните/административните служби и нивниот профил е соодветен за бројот на студенти на сите видови на студии. Помошниот и административен кадар има можност за развој на сопствените компетенции.

Приказ на можностите кои постојат во рамките на помошните/административните служби за потребите на различната студентска популација студентите постари од 25 години, вонредните и вработените студенти, студентите од странство и студентите со посебни потреби;
Приказ на број на вработени и нивниот профил во помошните/административните служби;
Листа на вработени во помошниот и административниот кадар кои посетувале обука за развој на сопствените компетенции во изминатите пет години (со наведен период).

Работата на помошните/административните служби е соодветно организирана. Во рамки на Факултетот, за извршување на стручните и административните работи, функционираат следниве одделенија: Одделение за општи и правни работи, Одделение за финансиско, сметководствено и материјално работење, Одделение за студентски прашања, Одделение за библиотечно работење

Кадровската екипираност во помошните и административните служби на Факултетот е соодветна и овозможува непречено реализирање на административните и техничките активности на факултетот. Вработените во помошно-административните служби на Факултетот служат како сервис на наставно-научниот кадар во извршувањето на наставните и научно-истражувачките активности, но и на студентите на Факултетот. Во помошно-административните служби на Факултетот се вработени 35 лица се во редовен работен однос, а 6 лица се ангажирани со договор на дело. Службите во својата работа ги земаат предвид флексибилните начини на учење и настава како и потребите на различната студентска популација. Вработените во Одделението за студентски прашања им стојат на располагање на студентите од различна студентска популација (студенти повозрасни од 25 години, вонредни студенти, вработени студенти и други), преку постојаната достапност за електронска комуникација, но и преку практиката на отворени часови за прием на редовни студенти од 11:00 до 13:00 часот секој работен ден.

Називот и описот на работните места во помошните и административните служби, условите потребни за извршување на работните задачи и обврските на одделни работни места се утврдени во Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ -Скопје. Помошниот и административниот кадар има можност за развој на сопствените компетенции.

Прилози

- Листа на вработени во помошниот и административен кадар

- Листа на вработени во помошниот и административен кадар кои посетувале обука за развој

Линк Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“ -Скопје.

до <https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/2023/03/Sistematizacija-na-Filoloskiot-fakultet-%E2%80%99EBlaze-Koneski-%D0%B2%D0%BE-%D0%A1%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%98%D0%B5.pdf>

6.4. Установата го поттикнува вклучувањето на студентите во научноистражувачки проекти на сите циклуси на студии.

Листа на студенти кои биле ангажирани во научноистражувачки проект на сите циклуси на студии во изминатите пет години (со назив на проектот, имплементатор на проектот, информација за финансирање и линк до резултатите од проектот); Процент на студенти вклучени во научноистражувачки проекти во однос на вкупниот број на студенти по циклуси на студии.

Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ го поттикнува вклучувањето на студентите во научноистражувачки и уметнички проекти што се одвиваат вон наставата, но се дел од полето на дејствување на Факултетот.

- Еден од најзначајните проекти во кој целосно учество имаат студентите е студентското списание *In Medias Res*, кое по извесна пауза, беше повторно активирано есента 2023 година. Списанието е достапно на веб-страницата на Факултетот.

Во текот на изминатите пет години, се одвиваа голем број проекти со учество на студенти од Филолошкиот факултет, меѓу кои може да се издвојат:

- ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav,

- Термини и терминологички изрази од доменот на пандемијата на ковид-19 во македонскиот, во францускиот и во италијанскиот јазик - ТЕРМАКФРИТ,

- “ReTrans Vodcast No. 2: Interpreting Between Empathy and Professionalism: Interpreters as Cultural Mediators Along the Western Balkans Route”,

- „Македонската книжевност во првите две децении на дваесет и првиот век“. 2017-2022 година. Публикацијата е достапна на следниов сајт: <https://sites.google.com/view/kon-tekstot/>,

- „Воведување на идните филолози во сферата на медиумската писменост“. 2022-2023 година,

- „Шекспир во 21 век“ (“Shakespeare in 21st Century”), претстава одиграна во мај 2023 година. Публикацијата е достапна на следниов сајт: https://fif.ukim.mk/wp-content/uploads/shakespeare-in-the-21st-century_6.pdf,

- „Визуелизација на современата македонска книжевност“. 2024 година,

- Меѓународен проект “Pinocchio International” чиј носител е Универзитетот за странци во Перуџа (Италија),

- „Развивање на јазичните компетенции на идните наставници по англиски јазик со имплементирање на ЗЕРПЈ“ финансиран од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“,

- „Љубовни песни од современите македонски поети“,

- Превод од полски на македонски јазик на „Песна за среќата“ од Кшиштоф Камил Бачињски (“Pieśń o szczęściu” K.K. Baczyńskiego),

- „Запознајте ја Италија“, проект-натпревар организиран од Италијанската амбасада во соработка со здружението ГЛАМ МАКЕДОНИЈА,

- From Uncertainty to Confidence and Trust. (NEWS4SEE). DAAD project,

- Conflicting Truths in Academic and Journalistic Writing (NEWS4SEE). DAAD project,

- Подобрување на добросостојбата на наставниците и студентите за време на пандемијата,

- „Електронска база на усни продукции од македонски изучувачи на францускиот јазик“,

- ERASMUS+ Project KA220-HED – 2021-1-IT02-KA220-HED-000027501 Romance languages for Slavic-speaking university students – LMOOC4Slav,

- Еразмус+ проектот „Модерни славистички студии“.

Прилози

- Листа на студенти ангажирани во научноистражувачки проект

6.5. Студентите имаат на располагање специфични форми на поддршка вклучувајќи: советник за академски развој кој го следи нивниот развој, дава поддршка за планирање на кариерата и други академски предизвици и/или функционален Центар за кариера, менторски сесии, психолошка поддршка и др.	Приказ на специфични форми на поддршка на студентите во установата; Број на студенти кои користеле специфични форми на поддршка во последните пет години; Приказ на услуги на Центар за кариера и спроведени активности во последните пет години; Број на студенти кои следеле обука/тренинг/пракса или друг вид на поддршка преку Центарот за кариера во последните пет години.
Филолошкиот факултет е во процес на обновување на Центарот за кариера.	
Прилози	
6.6. Установата има функционален систем за следење на членовите на Алумни заедницата. Алумни заедницата е вклучена во развојните планови на установата. Установата организира редовни настани и/или иницијативи преку кои се одржува контактот со завршените студенти.	Приказ на системот за следење на Алумни заедницата (доколку е применливо); Број на членови на Алумни заедницата регистрирани во системот (доколку е применливо); Приказ на активности со Алумни заедницата во последните пет години; Доказ дека системот е функционален.
Филолошкиот факултет нема систем за следење на членовите на Алумни заедницата.	
Прилози	
6.7. Студентите активно учествуваат во управувањето на установата. Во рамките на установата функционира студентско собрание и студентски правобранител односно негов заменик. Установата ги поддржува општествените, културните и спортските активности на студентите. Таа им овозможува простории, поддршка како и годишен буџет.	Акт во кој е регулирано прашањето за учеството на студентите во управувањето; Приказ на учеството на студентите во органите на високообразовната установа (со релевантни показатели); Одлука за избор на членови на Студентско собрание и извештај од последните спроведени избори; Одлука за избор на студентски правобранител односно негов заменик; Приказ на поддржани општествени, културни и спортски активности на студенти од страна на установата (наведен со назив на активност, временски период, буџет) за последните пет години.
Факултетското студентско собрание при Филолошки факултет е тело на Факултетот во кое членуваат претставници на студентите од прв, втор и трет циклус на студии кои ги претставуваат нивните интереси, барања и предлози. Членовите и претседателот на Факултетското студентско собрание, се избираат на непосредни, фер и демократски избори со тајно гласање, со мандат од една година и со право за уште еден избор. Факултетското студентско собрание го сочинуваат претседател и претставници на студентите избирани по години и тоа: од прва година 6 претставници, од втора година 6 претставници, од трета година 6 претставници, од четврта година 4 претставници, од втор циклус 1 претставник, од трет циклус 1 претставник. Вкупниот број на претставници на студентите во Факултетското студентско собрание е утврден со Статутот на Факултетот и изнесува 25. Факултетското студентско собрание се залага за заштита на правата на студентите, нивно застапување и овозможување на подобра врска меѓу студентите и факултетот. Начинот на работа, изборот на претставници и нивниот број, составот, надлежноста, називот и седиштето, органите и телата финансирањето и други прашања, се уредени со Статутот на Факултетското студентско собрание на Филолошкиот факултет – Скопје. Во работата на Факултетот и Факултетското студентско собрание учествува и заменикот студентски правобранител кој има за основна цел да ги брани правата на студентите на Факултетот. Претседателот на Факултетското студентско собрание е член на Деканатската управа, а Факултетското студентско собрание, од редовите на редовните студенти запишани на Факултетот избира членови во Наставно-научниот совет и во комисиите каде има член претставник од редовите на студентите, согласно Статутот на Факултетот.	
Прилози - Линк до ФСС https://fif.ukim.mk/studenti/fakult-stud-sobranie/ - <u>Приказ на поддржани активности на студентите</u>	
6.8. Студентите се запознаени со услугите и можностите кои им стојат на располагање.	Приказ за начинот на кој студентите се запознаваат со услугите и можностите кои има стојат на располагање; Промотивни материјали, публикации или линк до објави на

	веб страна.
Студентите се запознаени со услугите и можностите кои им стојат на располагање. Информациите за сите активности поврзани со студирањето, како и за сите активности што се одвиваат како дополнителни настани организирани на Факултетот се наоѓаат на веб-страницата на факултетот, како и на профилот на Факултетот на социјалните мрежи. Таму се известува за претстојните настани, се постираат промотивни материјали, се резимираат организирани активности и се проследуваат со фотографии од настаните.	
Прилози	

Стандард 7

СТАНДАРД 7: УПРАВУВАЊЕ СО ИНФОРМАЦИИ	
ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
7.1. Високообразовната установа редовно прибира, анализира и користи информации кои се важни за успешно спроведување на студиските програми и другите активности. Преку ефикасен процес на собирање и анализа на податоци за студиските програми и другите активности, податоците се внесуваат во внатрешниот систем за обезбедување квалитет.	Опис и приказ на системот за прибирање и обработка на информации Акт за регулирање (доколку е применливо) Доказ дека системот е функционален.
Филолошкиот факултет прибира и анализира информации важни за успешно спроведување на студиските програми првенствено преку iknow системот. Овој систем е развиен и одржуван од страна на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, а Филолошкиот факултет е негов корисник, како една од единиците на УКИМ. Системот iknow овозможува следење и анализа на податоци за бројот на запишани студенти на студиските програми, на секој предмет поединечно, за успехот на секој студент и за просечните оценки на секој предмет.	
Прилози	
7.2. Информациите кои се прибираат се релевантни за профилот на установата односно студиските програми и вклучуваат: клучните показатели на успехот; профилот на студентската популација; напредокот на студентите, успехот и стапката на отпишување на студентите; степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите; ресурсите за учење и поддршката кои се достапни на студентите, податоците за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери итн. Студентите и вработените се вклучени во процесите на обезбедување и анализа на податоците како и во планирањето на активностите кои произлегуваат од нив.	Приказ на податоци кои се прибираат и начинот на анализа од прибраните податоци; Конкретни примери на вклучување на студентите и вработените во процесот; Конкретни примери на ползување на информациите обезбедени во процесот.
Информациите во врска со клучните показатели на успехот; профилот на студентската популација; напредокот на студентите, успехот и стапката на отпишување на студентите; степен на исполнетост на очекувањата од студиските програми од страна на студентите; ресурсите за учење и поддршката кои се достапни на студентите, податоците за вработување на дипломираните студенти и нивните кариери се собираат првенствено преку iknow системот. Студентите се вклучени во процесот на прибирање на податоци преку анкетите што ги пополнуваат, како и индиректно преку тоа што нивниот успех се регистрира во системот. Вработените се вклучени со доставување информации за нивната наставно-научна работа во рамки на годишните извештаи што ги поднесуваат. Собраните податоци се користат за донесување одлуки во врска со начинот на промоција на Факултетот, привлекување нови студенти, подобрување на наставата, зголемување на соработката со јавниот и приватниот сектор.	

Прилози	
7.3. Установата води регистар на значајни настани, активности и процеси. Податоците се собираат, анализираат и се користат потребите на стратешкиот менаџмент на установата.	Информација за значајни настани, активности и процеси.
Филолошкиот факултет секоја година организира настани и активности поврзани со полето на филолошките науки, со цел унапредување на образовниот и научниот процес, како и поврзување на своите активности со јавните интереси. Во академската 2023/24 Филолошкиот факултет ги интензивираше овие настани и активности, со што секоја недела за време на зимскиот и летниот семестар се одржуваа од еден до четири настани, вкупно приближно стотина настани во текот на академската година, што беа отворени за јавноста, и на кои присуствуваа студенти, наставен кадар, но и заинтересирани слушатели и публика од генералната јавност. Во овие настани спаѓаа меѓународни конференции, панел-дискусии, трибини, мултимедијални настани, поетски читања, промоции и бројни други активности. Овие настани беа видливи и ажурирани на веб-страницата на факултетот: https://flf.ukim.mk/kalendar-na-nastani/.	
Прилози - Прилог 7.3	
7.4. Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма) особено на информациите поврзани со податоците на студентите, резултатите од испитите, дискусијата на дигиталните платформи итн. е заштитена. Установата соодветно ги штити личните податоци на сите засегнати страни.	Акт на установата; Опис на практиката за заштита на личните податоци; Други релевантни документи или политики на установата.
Филолошкиот факултет во Скопје во рамките на својот делокруг на работење, а со цел извршување на својата основна дејност во доменот на образованието и науката, врши собирање, чување и обработка на лични податоци на субјекти на лични податоци во согласност со одредбите на Законот за заштита на лични податоци и другите релевантни позитивни законски прописи, применувајќи соодветни технички и организациски мерки за обезбедување на безбедност на личните податоци. Безбедноста на информациите (во печатена и електронска форма) особено на информациите поврзани со податоците на студентите, Факултетот соодветно ја обезбедува односно ги штити личните податоци на сите засегнати страни согласно Законот за заштита на лични податоци. Филолошкиот факултет, како единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје обработката на податоците на студентите во дигитална форма ги врши преку iKnow системот. При тоа Факултетот како единица на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје е само корисник на наведениот систем, а самиот систем и одржувањето е на Универзитетот. Во овој систем секој вработен на Факултетот и секој регистриран студент по безбедносна автентикација може да пристапи до информации за своите активности согласно привилегиите кои му се дадени. Во однос на податоците кои се прибираат во хартиена форма, и согласно Законот за високо образование и согласно со Статутот на УКИМ, утврдени се податоците кои ќе се обработуваат во студентските досиеа. Студентите при нивното запишување во прва година, потпишуваат изјави со кои даваат нивна согласност, нивните лични податоци да бидат обработувани, согласно Законот за високото образование. Исто така, Факултетот (во 2014 година) донесува и Одлука за утврдување на листа на информации од јавен карактер кој ги создал и со кој располага Факултетот во остварувањето на своите надлежности утврдени со закон, а се однесуваат на органите на Факултетот, наставата, научно-истражувачка и апликативна дејност, издавачка дејност, меѓународна соработка, финансиско-материјално работење.	
Прилози Линк Одлука за утврдување на листа на информации од јавен карактер https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2020/05/odluka-za-utvrduvanje-na-informacii.pdf Линк. Одлука за определување службено лице за посредување со информации од јавен карактер https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/%D0%9E%D0%B4%D0%BB%D1%83%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B1%D0%B5%D0%BD%D0%BE-%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B5-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5-%D1%81%D0%BE-%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8_2022-01-27.pdf	

СТАНДАРД 8: ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА

ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
8.1. Високообразовната установа редовно објавува податоци за своите активности и за студиските програми. Информациите објавени на веб-страницата и другите медиуми (печатени, социјални медиуми) на установата се точни, јасни, прецизни, објективни, ажурирани и лесно достапни. Установата редовно учествува или организира саеми на кои ги презентира своите активности и студиски програми. Информациите кои се однесуваат на активностите на високообразовните установи се корисни за потенцијалните и за тековните студенти, како и за поранешните студенти, други лица и јавноста.	Линк до објави или достава на печатени материјали преку кои се објавуваат активности на установата; Извештај за спроведени активности, прес клипинг или друг релевантен приказ за присуството во медиумите; Извештај за учество или организација на саем/и; Други релевантни материјали или конкретни примери.

Филолошкиот факултет редовно информира за јавните настани што се одвиваат во рамки на предвидениот Календар на јавни настани. За сите овие настани - меѓународни конференции, студентски конференции, панел-дискусии, трибини, мултимедијални настани, поетски читања, промоции - установата испраќа известувања до медиумите неколку дена пред одржување на настанот. Во медиумите се појавија повеќе статии што пренесоа дел од овие настани на јавноста. Настаните исто така редовно се прикажуваат, проследни со кус опис и фототрафии на профилот на Филолошкиот факултет факултет „Блаже Конески“ на социјалните мрежи, како што се Фејсбук и Инстаграм.

Освен тоа, сите активности поврзани со студирањето, студиските програми, испитните сесии, распоредите на часови се објавуваат на веб-страницата на Факултетот. За време на Отворениот ден, Факултетот ги презентира своите активности и студиски програми пред заинтересираните посетители, а информациите исто така се постираат на факултетската веб-страница: <https://flf.ukim.mk/>

Прилози

8.2. Високообразовната установа има објавено податоци за своите активности, вклучително и информации за студиските програми кои ги реализираат, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите со кои студентот се стекнува како резултат на учењето, постапките кои се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, стапките на проодност и условите за учење кои им се на располагање на студентите, информациите за потенцијално вработување на дипломираните студенти како и документите предвидени во член 21 став 3 од Законот за високо образование.	Линк до наведените елементи во индикатори; Линкови до документите предвидени во член 21 став 3 од ЗВО: Статутот на единицата (со сите измени и дополнувања) и другите акти со кои се уредуваат внатрешните односи; 2. Решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и решение за почеток со работа за секоја студиска програма одделно; 3. Актот за систематизација; 4. Деловникот за работа на наставно-научниот, односно научниот совет; 5. Правилникот за плати и надоместоци на единицата; 6. Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник објавен во Билтенот, 7. Распоредот на работни задачи за тековната учебна година, 8. Завршна сметка, 9. Годишен извештај, 10. Прифатени теми за изработка на магистерски трудови; 11. Прифатени теми за изработка на докторски трудови; 12. Акти кои ги носи единицата согласно други закони и 13. Етичкиот кодекс.
---	--

Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ ги има објавено сите релевантни информации за студиските програми, критериумите за упис, предвидените цели од учењето, квалификациите со кои студентот се стекнува како резултат на учењето, постапките кои се применуваат во наставата, учењето и оценувањето, условите за учење кои им се на располагање на студентите.

Прилози

- Статут на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“:

https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2022/01/Glasnik-456_Statut-i-delovnik-na-FLF-2019.pdf

- Решенија за акредитација на студиските програми: <https://flf.ukim.mk/akreditacija/>. На линкот може да се пристапи до решението за акредитација на секоја студиска програма одделно и до решението за почеток со работа на секоја студиска програма.

- Извештај и одлука за последен избор во звање за секој наставник и соработник: <https://flf.ukim.mk/izbor-vo-zvanje/>

- Завршни сметки: <https://flf.ukim.mk/zavrzni-smetki/>

- Акт за систематизација:
<https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2023/03/Sistemizacija-na-Filosofski-fakultet-%E2%80%9EBlaze-Koneski-%D0%B2%D0%BE-%D0%A1%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%98%D0%B5.pdf>

- Распоред на работни задачи:
<https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2023/03/%D0%90%D0%BD%D0%B3%D0%B0%D0%B6%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82-%D0%9F%D0%A0%D0%98%D0%9D%D0%A2-%D0%A4%D0%9B%D0%A4-%D0%9B%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD-%D1%81%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80-2022-2023-1.pdf>

- Прифатени теми за изработка на магистерски трудови:
<https://flf.ukim.mk/%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%84%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bd%d0%b8-%d1%82%d0%b5%d0%bc%d0%b8-%d0%b7%d0%b0-%d0%b8%d0%b7%d1%80%d0%b0%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%ba%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%bc%d0%b0%d0%b3%d0%b8%d1%81%d1%82-10/>

- Прифатени теми за изработка на докторски трудови:
<https://flf.ukim.mk/%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%84%d0%b0%d1%82%d0%b5%d0%bd%d0%b8-%d1%82%d0%b5%d0%bc%d0%b8-%d0%b7%d0%b0-%d0%b8%d0%b7%d1%80%d0%b0%d0%b1%d0%be%d1%82%d0%ba%d0%b0-%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%82%d0%be%d1%80-6/>

- Акти на факултетот согласно други закони: <https://flf.ukim.mk/akti-na-flf-soglasno-drugi-zakoni/>

8.3. Клучните исходи од учењето и од научноистражувачката работа се објавуваат на веб-страницата на установата. На пример, пред одбрана на докторската дисертација, истата задолжително се објавува на веб-страницата на високообразовната установа на која се изведува третиот циклус на студии (доколку е применливо).

Линк до релевантни објави на веб-страницата на установата поврзани со исходите од учењето или научноистражувачката работа;
 Линк до објавени докторски дисертации и други релевантни исходи од учењето (доколку е применливо).

Филолошкиот факултет редовно ги објавува закажаните одбрани на магистерските и докторските дисертации. Освен тоа, Факултетот на својата веб-страница ги објавува и резултатите од научно-истражувачката работа коишто прераснале во публикации. Линковите до релевантните информации се во прилозите кон 8.3.

Прилози

- Одбранети магистерски трудови:

https://flf.ukim.mk/wp-content/uploads/2021/03/%D0%9E%D0%B4%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%B8-%D0%BC%D0%B0%D0%B3%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B8_02032021.pdf

- Резултати од научно-истражувачка работа (учебници, списанија, зборници и други публикации):

<https://flf.ukim.mk/izdavacka-dejnost/>

Стандард 9

СТАНДАРД 9: МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА

ИНДИКАТОР	ДОКУМЕНТАЦИЈА
9.1. Студентите активно ги користат можностите за мобилност на студентите. Мобилноста е соодветно вреднувана и признаена.	Број и листа на студенти кои користеле мобилност прикажани по студиски програми во последните пет години за сите циклуси на студии (со приказ на период на мобилност, институција – домаќин, студиска програма) вклучувајќи мобилност преку програмата

	Еразмус+; Процент на студенти кои користеле мобилност како дел од вкупниот број на студенти (за последните пет академски години, за сите циклуси на студии); Информација за практиката на соодветно вреднување и признавање на мобилноста на студентите (акт/и или конкретни примери).
Овој дел го пополнува високообразовната установа. Објаснувањето на исполнувањето на индикаторот треба да биде конкретно, концизно и поткрепено со релевантни факти, информации, документи итн.	
Студентите на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ остваруваат различни видови мобилности во текот на своите студии: престои на летни школи, куси и семестрални мобилности. Главните програми преку кои се реализираат студентските мобилности се програмата Erasmus+ и CEEPUS. Информации за програмата Erasmus+ и поддршка на студентите во процесот на аплицирање даваат продеканот за наука и меѓународна соработка, Еразмус координаторот и административниот Еразмус координатор на единицата. Програмата CEEPUS во изминатите пет академски години се реализирала преку 4 мрежи и за секоја од нив има одговорен координатор кој се грижи за информирање, поддршка при аплицирање и реализација на студентските мобилности. Факултетот има развиено стратегија за поттикнување на студентите за нивна поголема вклученост во двете програми и таа се спроведува преку редовно проследување информации преку различни канали (системот Iknow, сајтот и профилите на Факултетот на социјалните мрежи), како и преку организирање настани од информативен карактер (Отворен ден за програмите Erasmus и Ceepus)	Прилози Информации за програмите за мобилност https://flf.ukim.mk/ceepus/# https://flf.ukim.mk/erasmus-plus/ Отворен ден Erasmus и Ceepus (17.5.2024 г.) https://shorturl.at/HONlk
Мобилностите се остваруваат во рамки на првиот циклус на студии. Во однос на програмата Erasmus+, ова делумно се должи на политиката на УКИМ, според која предност се дава на студенти кои слушаат настава на странските универзитети, а не исклучиво за истражувачки активности. Друг фактор е и бројката на студенти која е значително помала на вториот и на третиот циклус студии. Процентот на студенти кои користат мобилност во последните пет години од вкупната бројка на запишани студенти на прв циклус се движи од 0,5 до 2,6%. На втор циклус има две реализирани мобилности во 2021/2022 г. или 9,5% од вкупно запишаните магистранди. На третиот циклус студии нема мобилности. Пандемијата Ковид предизвика застој во оваа активност на Филолошкиот факултет во академската 202/2021 година. Во однос на студиските програми, може да се заклучи дека студентите кои одат на мобилност се од различни студиски програми. Прегледот	Прилози 9.1.A <u>Број на студенти кои користеле мобилност во сите циклуси на студии</u> 9.1.B. <u>Листа на студенти кои користеле мобилност, прикажани по студиски програми во последните пет години</u>

укажува дека е неопходно да се работи на поттикнување на интересот за користење мобилност на студиски програми кои не се активни на ова поле, како и на студенти од втор и од трет циклус студии.	
Во однос на програмата Erasmus+, положените предмети се евидентираат во уверението за положени испити онака како што е утврдено во документот <i>Learning Agreement for Studies</i>, а описен податок за остварената мобилност се евидентира во Додатокот на диплома во делот 6.1. „Дополнителни податоци за студентот“. Во однос на програмата CEEPUS, поголемиот дел од мобилностите остварени преку програмата се мобилности на летни школи или куси мобилности од 1 до 3 месеци во текот на семестарот и не подразбираат полагање испити. Сите излезни мобилности се одобрени од координаторите на мрежите за Филолошкиот факултет. На барање на студентот во Додатокот за диплома може да се вклучи описен податок за остварената мобилност. Факултетот нема воспоставена практика за признавање положени предмети.	Прилози Додаток на диплома Документ <i>Learning Agreement for Studies</i>: https://ukim.edu.mk/content.php?meni=169&glavno=42
9.2. Установата има развиено политика за меѓународна соработка и интернационализација. Таа има утврдено индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација. Овие индикатори редовно се следат. Определено е посебно тело надлежно за меѓународната соработка и интернационализација во рамките на установата.	Акт/политика за меѓународна соработка и интернационализација; Индикатори за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка и интернационализација; Извештај од следење на индикаторите за исполнување на приоритетите на меѓународната соработка; Акт за формирање на посебно тело надлежно за меѓународна соработка и интернационализација; Записници од одржани седници или друг документ кој покажува дека телото е функционално (годишен план, извештај од спроведени активности итн).
Овој дел го пополнува високообразовната установа. Објаснувањето на исполнувањето на индикаторот треба да биде конкретно, концизно и поткрепено со релевантни факти, информации, документи итн.	
Филолошкиот факултет има мошне богата меѓународна соработка која произлегува од природата на неговата наставна и научна дејност. Факултетот соработува со голем број странски универзитети, амбасади и културни центри преку заедничка реализација на различни видови активности како: организација на меѓународни конференции, учество на странски професори во наставата, учество на професори на Факултетот на меѓународни конференции во странство, културни настани.	Прилози 7.3. Регистар на значајни настани, активности и процеси
Меѓународната соработка се остварува преку иницијативи на наставниците и катедрите на Факултетот и во соработка со Деканатот и Ректоратот. Основна рамка за остварување на соработката се меѓународните	Прилози Билатерални договори на Факултетот https://shorturl.at/D9enr

договори и меморандумите со амбасади, културни центри или други институции. Филолошкиот факултет има поттикнато потпишување и/или обновување на повеќе билатерални договори на универзитетско ниво. Иницијативите за билатерални договори се одобруваат од Деканатската управа и се проследуваат до Ректорат. Во моментот Факултетот има седум активни договори со странски факултети и институти. Факултетот го стимулира вклучувањето на кадарот во разни форми на меѓународна активност преку негово редовно информирање за повици, конференции, конкурси и др. За таа цел е направен и посебен сајт кој редовно се ажурира со информации за мобилности, проекти, конкурси од областа на издаваштвото и бази на податоци. Други начини на поттикнување на кадарот да се вклучи поактивно во меѓународната активност на Факултетот се организирање настани за дисеминација на резултати од проекти и предлагање на претставници од кадарот во тела во меѓународни научни програми (на пр., во програмата COST во 2024 г.). Од 2024 г. Факултетот ангажира административно лице за поддршка на меѓународните активности на Факултетот. Филолошкиот факултет сè уште нема посебен акт за меѓународна соработка и интернационализација, и нема посебно тело задолжено за активностите од овој домен.	Сајт за информирање на наставниот кадар на Филолошкиот факултет за можности за меѓународна соработка https://coda.io/d/_dsxC0rJU151/_suNpr
9.3. Установата има на располагање соодветни финансиски ресурси за реализација на меѓународна соработка. За потребите на меѓународната соработка установата одвојува финансиски ресурси од сопствените приходи, но и користи средства од националниот буџет, странски донатори и програми, локалната самоуправа итн. <i>Овој дел го пополнува високообразовната установа. Објаснувањето на исполнувањето на индикаторот треба да биде конкретно, концизно и поткрепено со релевантни факти, информации, документи итн.</i>	Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата во последните пет години со приказ на изворот на финансирање (буџет, сопствени приходи итн.).
Меѓународната соработка на Филолошкиот факултет се финансира од повеќе извори: од Буџетот на РСМ, од сопствени средства и од други извори. Филолошкиот факултет предвидува средства наменети за покривање трошоци за учество на научни конференции (300 евра годишно за наставник). Буџетските средства служат за иста намена или за покривање трошоци за организирање конференции и издавање публикации. Најголем дел од планираните средства се средства од сопствени извори (речиси 90% од вкупниот износ за сите пет години), а останатите се од Буџетот на РСМ. Вкупната искористеност на планираните средства варирала низ годините од 30% во годините на пандемијата (2020 г. и 2021 г.), 68% во 2019 г., и речиси 100% во 2022 и 2023 г. Искористеноста на средствата и во 2024 г. се очекува да биде	Прилози <u>9.3. Преглед на планирани и искористени финансиски средства за меѓународна соработка на установата</u>

повторно блиску до 100% ако се земе предвид дека во јуни веќе се потрошени над половина од средствата предвидени на годишно ниво. Се забележува разлика меѓу искористеноста на средствата од двата главни извора. За разлика од буџетските средства кои се целосно искористени, искористеноста на сопствените средства е многу помала. Од друга страна, пак, висината на буџетските средства е многу помала во однос на сопствените. Расчекорот меѓу износот на средства од свои и од буџетски извори укажува на потребата од добивање повеќе државни средства за зајакнување на меѓународната активност. Филолошкиот факултет обезбедува учество на наставници од странство и од други извори. Дел од средствата наменети за ангажирање на странски лектори се добиваат или се реализираат преку други институции, како странски фондации (Корејската фондација и др.), институти (Институтот за соработка и јазик Камоиш и др.), амбасади (Амбасадата на Р. Италија, Амбасадата на Србија и др.), програми за стипендирање и мобилности (ЕТА Фулбрајт, Erasmus+, CEEPUS, Германска служба за академска размена DAAD) и сл.	
9.4. Установата соработува со други институции во земјата и странство во функција на реализација на студиските програми. Реализира заеднички проекти со странски универзитети (конференции, мобилност и други соработки), а резултатите од тие проекти се релевантни за студиските програми. Установата реализира заеднички програми со странски универзитети.	Листа на договори за меѓународна соработка вклучувајќи и за програмата Еразмус+; Приказ на конкретни соработки (конференции, мобилност и други соработки) со други институции во земјата и странство (приказ за последните пет години со опис на соработката и релевантноста за студиските програми); Број и листа на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка (прикажан по години за последните пет години); Информација за реализација на заеднички програми со странски универзитети. <i>Овој дел го пополнува високообразовната установа. Објаснувањето на исполнувањето на индикаторот треба да биде конкретно, концизно и поткрепено со релевантни факти, информации, документи итн.</i>
Учеството на наставниот кадар во разни форми на меѓународна соработка е стабилно низ академските години и изнесува околу 90%. Ова значи дека најголем дел од наставниците придонесуваат во развивање на оваа активност на Филолошкиот факултет. Факултетот во моментот не реализира студиски програми со странски универзитети. Преку гостувања на професори од странство Филолошкиот факултет остварил соработка со бројни странски универзитети: Филозофски факултет во Загреб, Универзитет во Крагуевац, Универзитет во Белград, Универзитетот „1918“ во Алба Јулија, Универзитет во Букурешт, Католички универзитет Сан Антонис во Мурсиа, Универзитет во Салзбург, Универзитет во Ајова, Државен Универзитет во Аризона, Универзитет во Ополе, Универзитет во Вилнус, Универзитет во Пиза - Scuola Normale Superiore, Универзитет Ка Фоскари во Венеција,	Прилози 9.4.А <u>Број на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка, наставници и студенти од странство</u> 9.4.Б <u>Листа на наставници од странство</u> 7.3. <u>Регистар на значајни настани, активности и процеси</u>

Универзитет во Џенова, Универзитет во Бари „Алдо Моро“, Универзитет „Тор Вергата“ во Рим, Универзитет во Марибор, Универзитет во Чикаго, Универзитет во Белград, Универзитет во Аризона, Јагелонски универзитет во Краков, Универзитет во Љубљана, Универзитет во Нови Сад, Кастаману Универзитет, Универзитет во Храдец Карлове, Универзитет „Адам Мицкијевиќ“ во Познањ, РУДН (Москва), Универзитет во Гдањск, Оставски универзитет во Острава, Шлезиски универзитет, Масариков универзитет во Брно, Технолошки Институт Дандалк, Универзитетот во Корча, Универзитет во Приштина, Универзитет во Ниш, Виша школа за економија, Москва, Тамбовскиот државен универзитет „Г.Р. Державин“ во Русија, МГУ „Ломоносов“, Москва, Русија и др. Голем дел од предавањата биле наменети за студентите од прв циклус на студии. Активностите на наставниците од странство биле реализирани во соработка со сите катедри на Филолошкиот факултет во Скопје. Во текот на последните пет академски години биле организирани 14 конференции и научни симпозиуми со учество на истражувачи од странство како излагачи или членови на научните одбори: Научен собир на млади македонисти Конференција во чест на проф. Лилјана Минова-Ѓуркова Научен симпозиум под наслов „Considerations philologiques et francophones“ Научен собир за одбележување на 100-годишнината од раѓањето на Блаже Конески и 75-годишнината од основањето на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје Меѓународен научен симпозиум „Филолошки промислувања во француски и франкофонски контекст“, по повод одбележувањето 75 години од основањето на групата за француски јазик и книжевност Меѓународна конференција ЕСИДРП Меѓународен славистички научен собир по повод 75 години од основањето на Катедрата за славистика „Италијанскиот јазик и словенските јазици: споредба, контакт, настава (Italiano e lingue slave: Confronto, contatto, insegnamento) Меѓународен научен собир и издавање книга со избрани трудови од акад. Оливера Јашар-Настева по повод одбележување 100 години од раѓањето на акад. Оливера Јашар-Настева „Актуелни теориско-методолошки проблеми на проучувањата и на наставата на словенските јазици, книжевности и култури III“	
--	--

Научен собир по повод 50 години од основањето на Катедрата за албански јазик и книжевност и 50-годишнината на Правописот на албанскиот јазик. „Млади македонисти“ - Конференција во чест на проф. д-р Лилјана Минова-Ѓуркова XXII Меѓународна научна конференција на Комисијата за словенско зборообразување при Меѓународниот славистички комитет „Како да го читаме Калвино денес: наследство, рецепција, преводи“ (Come leggere Calvino oggi: eredità, fortuna, traduzioni) „Луан Старова-творец и истражувач“.	
9.5. Установата има востановено систем за привлекување на наставници и студенти од странство. Странски професори редовно се вклучуваат во наставата, ангажирани се како ментори или членови на комисии за оценка на магистерски и докторски трудови итн. Бројот на странски студенти се зголемува.	Листа на наставници од странство кои изведуваат настава или се вклучени во наставата (со информација за обемот на учеството во наставата, периодот и матичната високообразовна установа); Листа на наставници од странство вклучени како ментори или членови на комисии за оцена/одбрана на магистерски и докторски трудови; Број на запишани странски студенти по студиски програма за сите циклуси на студии во изминатите пет години. <i>Овој дел го пополнува високообразовната установа. Објаснувањето на исполнувањето на индикаторот треба да биде конкретно, концизно и поткрепено со релевантни факти, информации, документи итн.</i>
Филолошкиот факултет во својата работа вклучува наставници од странство. Во изминатите пет години околу 120 наставници од странство гостувале на Филолошкиот факултет. Најголем дел од нив изведувале настава, а тројца учествувале од комисии за одбрана на докторски трудови. Речиси една четвртина од наставниците се лектори од странство кои држеле настава по корејски, кинески, јапонски, чешки, полски, руски, германски, француски, италијански, шпански, словенечки, унгарски, хрватски, романски и српски јазик. Бројката на наставници низ академските години е стабилна и се движи меѓу 31 и 41 наставник. Ако се земе предвид дека вкупната бројка на вработени наставници на Филолошкиот факултет е меѓу 105 во 2023/2024 и 109 во 2019/2020 г., може да се заклучи дека со вклучување на странските наставници наставниот процес значително се збогатува со наставен кадар од странство. Еден од начините на вклучување странски наставници и истражувачи во активностите на факултетот е и преку меѓународните конференции, научните списанија и зборници. Од 2019 до 2024 г. објавени се десет броја на списанието <i>Современа филологија</i>, а од 2024 г. електронски се објавуваат и списанието <i>Славистички студии</i> и <i>Годишниот</i>	Прилози 9.4.A <u>Број на наставен кадар кој учествувал во формите на меѓународна соработка, наставници и студенти од странство</u> 9.4.B <u>Листа на наставници од странство</u> Студиски програми преведени на англиски: https://flf.ukim.mk/akreditacija-2023-en/ https://flf.ukim.mk/en_makedonski-jazik/ https://flf.ukim.mk/slavic-languages/